

ŠANTÁN

Rozhovor

Alle Farben:
nejlepší evropský DJ
prodával pohledy po barech

Fashionstory

Trendy a tipy

Povídka

Recepty

Tipy na výlety

PODZIM 2023 / ZIMA 2024

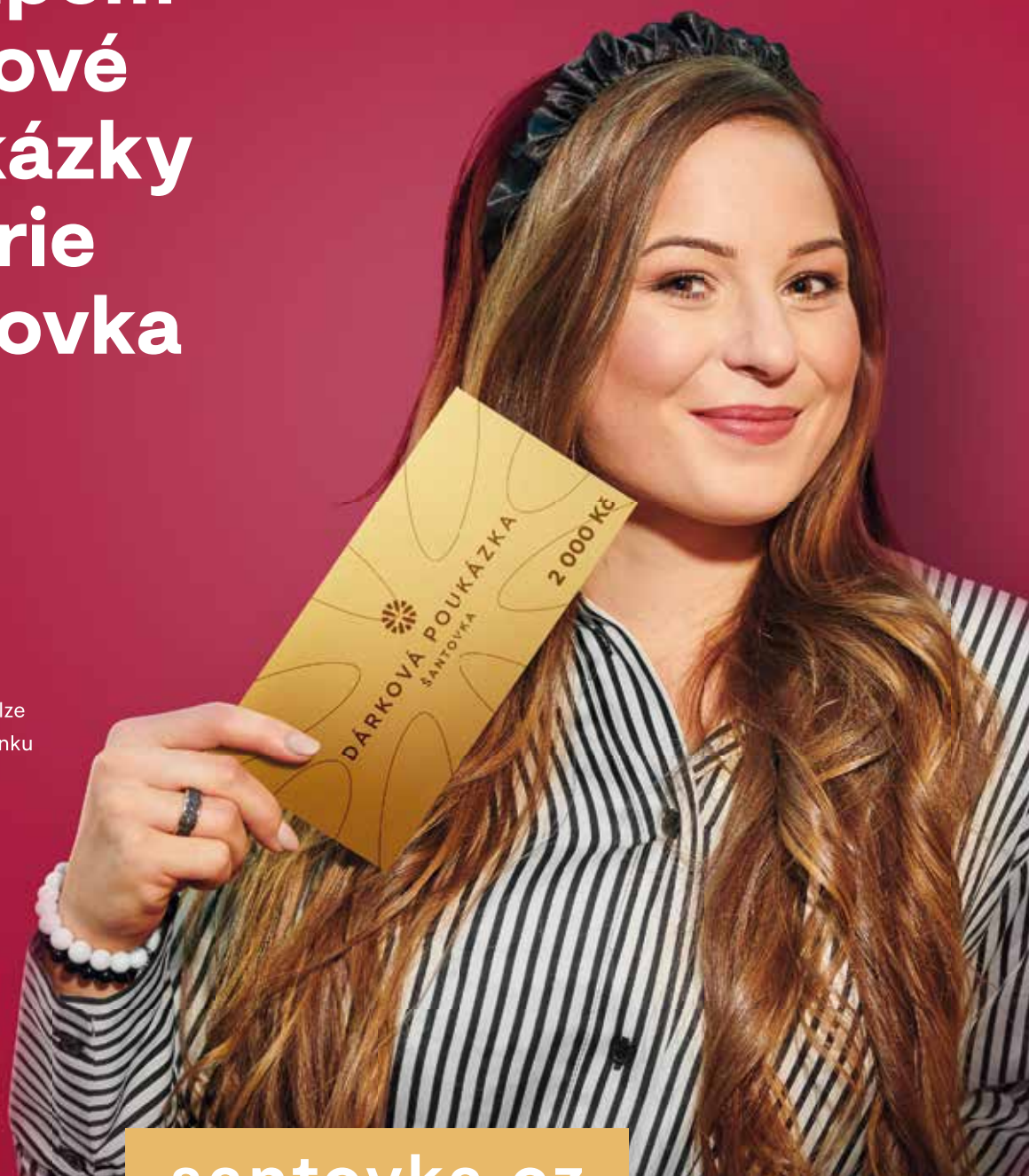
MAGAZÍN GALERIE ŠANTOVKA PRO VOLNÉ CHVÍLE

ŠANTOVKA

**Udělejte radost
svým blízkým
nákupem
dárkové
poukázky
Galerie
Šantovka**

Dárkové poukázky lze
zakoupit na infostánku
v přízemí galerie
u hlavního vchodu.

santovka.cz

ABY TO BYLO PESTRÉ

Přiznám se, že netuším, kolik procent čtenářů začíná číst časopis od úvodníku. A na rovinu dodám, že i já, když dostanu do rukou zajímavý časopis, se někdy podívám rovnou na článek, na nějž mě nalákala titulní strana, nebo jen tak listuji a zastavím se u toho, co mě zrovna zaujme. Dřív nebo později si ale v dobrém časopise projdu a pročtu všechno. Třeba to tak máte i vy.

Věřím tomu, že náš redakční tým umí připravit dobrý a pestrý časopis. A že je tedy vlastně jedno, jestli Šantán čtete od první do poslední stránky ve správném pořadí, nebo třeba od prostředka. Hlavně když vás pobaví, zaujme, přinese něco nového, zajímavého a také užitečného.

Podobně to vnímám i v případě Galerie Šantovka. Když jsme ji před deseti lety otevřeli, říkal jsem, že to nebude jen další obchodák v řadě, ale něco úplně nového. Slíbil jsem nové centrum, plné života, zábavy i společenských setkávání. První dekáda tuto ideu potvrdila. Galerie Šantovka funguje jako místo setkávání a trávení volného času, jako adresa, kam si zajdeme i za kulturou, gastronomií nebo speciálním zážitkem. Každý rok se tu odehrála spousta zajímavých akcí, přehlídek, výstav a podobně. Došli jsme k tomu, že na pocitových mapách označují Olomoučané Šantovku jako místo, kde se cítí dobře. To je přesně ono! Dodat širšímu centru Olomouce nové fajn místo, kde se lidé budou rádi setkávat.

A teď tu máme pokračování. Dvojku neboli projekt Šantovka District. Ta rozvíjí základní ideu, vetknutou už do DNA dnešní Šantovky – rozmanitost, pestrost a co nejširší nabídku zážitků i služeb. Už ne pod jednou střechou, ale v modernějším pojetí více objektů propojených organicky uličkami, mosty i náměstím. Nad vším jsme se zamýšleli tak, aby vás to bavilo.

Milí čtenáři, předkládáme vám další číslo magazínu Šantán a těšíme se na pokračování projektu Šantovka. Obojí ať je maximálně pestré a baví nás.

S úctou Richard Morávek

Šantán

Magazín Galerie Šantovka pro Olomouc a široké okolí.

Vydává

Galerie Šantovka, a. s.
tř. Kosmonautů 1221/2a
779 00 Olomouc
info@galeriesantovka.cz

Redakce

Michal Folta, Michaela Mitáčková, Kateřina Zemánková,
Pavel Vysloužil, Petr Hlávka, Martin Novotný

Grafika

Martin Vyroubal

Fotografie

Autoři fotografií jsou uvedeni u jednotlivých článků nebo jsou snímky z archivu Galerie Šantovka, nájemních jednotek a prezentovaných společností.

Náklad

10 000 kusů. Neprodejné.

Vydáno

listopad 2023

Evidenční číslo

E 21389

6 OLOMOUCKO ŽIJE

Tarja Turunen, Olympic, novoroční koncert a další parádní akce

8 ROZHOVOR

Alle Farben: nejlepší evropský DJ prodával pohledy po barech

12 FASHIONSTORY

Perfektní i v chladnějších dnech

18 OSOBNOST

Ivana Fellnerová o lidském mozku:

Tušíte, že vyžaduje péči stejně jako účes nebo plet?

22 DOMOV

Nechejme se okouzlit adventními městy

24 FASHIONSTORY

Prádlo. Pohodlné, elegantní, krásné

30 HISTORIE

Univerzita Palackého slaví. Vivat, crescat, floreat!

34 ROZHOVOR

Jan Bican: z uzavřeného a tichého dítěte známým umělcem

38 FASHIONSTORY

Módní i praktické oblečení pro podzim a zimu

44 TIPY NA VÝLETY

Fantastický zimní čas pro celé rodiny

48 OSOBNOST

Michaela Příkrylová: Tancem osvobodit to, co skrýváme uvnitř

52 SPOLEČNOST

Adventní večer Nadace rodiny Morávkových bude patřit hudbě

54 BUSINESS

Autonomní roboti v úklidu jsou efektivní a úsporné řešení

55 ADVERTORIAL

Naplánujte byt s odborníky z IKEA

56 RECEPTY

Jaká jsou trendy jídla na konci podzimu?

58 GASTRONOMIE

Nové gastro podniky v Olomouci

62 GASTRONOMIE

Vinaři z Hané. Vznikne nová podoblast?

66 BUSINESS

Šantovka District: nová moderní čtvrť v srdci Olomouce

68 POVÍDKA

Richard Pogoda: Bolševické Jezulátko

70 SPOLEČNOST

Byla to jízda, bude to let

74 TRENDY

Michelinský chef nabízel v Olomouci ústřice se zelím

75 TIPY NA DÁRKY

Vánoce, Vánoce přicházejí

78 OSOBNOST

Jiří Pačinek: mistr sklář ze severu

82 TRENDY

Proměna a nákupy se stylistkou. Velký zážitek pro vítězku

83 ŠANTOVKA STAR(T)S

Objevte úžasnou práci malých firem

84 TRENDY A TIPY

Letošní Vánoce jsou zářivé, jemné a pastelové

86 ŠANTOVKA PRO VÁS

Seznam obchodních jednotek a služeb v Galerii Šantovka

Vstupte do zvířecí říše

19. ledna – 7. února 2024

S novou výstavou Mezi námi zvířaty se nikdo nudit nebude. Expozice bude k vidění od 19. ledna v Galerii Šantovka, a bude to její česká premiéra. Výstava nabídne 13 unikátních interaktivních exponátů, na kterých si návštěvníci mohou porovnat své schopnosti a dovednosti s vybranými živočichy. Vyzkouší si, jak asi vidí včela, pes nebo kočka, nebo třeba jaké pachy různá zvířata přitahují. Nejmenší návštěvníky jistě zaujme včelí bludiště, obtisk těla a rozpoznávání různých povrchů zvířátek. Interaktivní výstavou tak začne bohatý program v Galerii Šantovka. Během prvního půlroku se lidé mohou těšit mimo jiné i na tradiční svatební veletrh Svatba nanečisto, Čokofest nebo veřejné semifinále a finále Miss Šantovka 2024.

9. prosince 2023 Olympic se vrací!

Přijďte oslavit 60. výročí nestárnoucí legendy české hudební scény. Olympic se rozhodl oslavit své výročí koncertní šňůrou „Respect Tour“. Jednou ze zastávek bude právě Výstaviště Flora v Olomouci. Čeká na vás koncert nabitý

těmi největšími hity, které jste mohli doposud od držitelů několika Zlatých slavíků slyšet. Neváhejte a užijte si Olympic, vlak, co nikde nestaví!

19. prosince 2023

Tarja Turunen opět v Olomouci!

I letos se Olomouci rozezní hlas finské rock-metalové královny Tarji Turunen. Ovšem tentokrát si Tarja pro své osobité, speciální české fanoušky připravila zcela novou, unikátní show. Vánoční barvy letos nechte doma. Ve svém novém vánočním setu, který se váže k její nové desce „Dark Christmas 2“, představí vánoční klasiky v temnějším, gotickém stylu. Tarjin zvučný hlas v kombinaci se symfonickým orchestrem Moravské filharmonie Olomouc vás provedou vánoční mystikou, která k tomuto období neodmyslitelně patří, a zaručí vám neopakovatelný zážitek.

Nový rok v Redutě

1. ledna 2024

Novoroční koncert Moravské filharmonie Olomouc je již dlouholetou tradicí. Ovšem letos se v Redutě vydáme na exotickou cestu a přeneseme se v myšlenkách do teplejších končin. Nechte se na Nový rok unášet smysluplným jazzem a skladbami okořeněnými překvapivou harmonií, které vás vtáhnou do světa neodolatelných latinsko-amerických rytmů.

Drumming one-man show

20. ledna 2024

Bubeník metalové kapely Dymytry Miloš Meiner rozžhavi sobotní lednový večer v Bounty Rock Cafe svou bubenickou one-man show s názvem „Drumming Syndrome“. Speciální program rozdělil do dvou částí a můžete se těšit na upravené osobité rockové a metalové světové hity. Vysoká hráčská technika Miloše Meinerera předpovídá výjimečný hudební zážitek, který stojí za to slyšet.

V našem novém obchodě v OC Šantovka oslavujeme jedinečný styl každé ženy! Naše autorské šaty a doplňky, vytvořené s láskou v České republice, jsou tu, aby zdůraznily tu nejlepší verzi vás. Staňte se ikonou s E.L. s cenami, které vás nadchnou!

Těšíme se na vás

www.elodevysperky.cz

DJ Alle Farben

Alle Farben:

nejlepší evropský DJ
prodával pohledy
po barech

O jeho olomouckém vystoupení psali s respektem i hudební novináři. Jeden z koncertů, na jaké se nezapomíná. Když v sobotu 2. září večer nastoupil za svůj mix pult na pódiu před Šantovkou Alle Farben, téměř pěti tisícovkám natěšených diváků začal dokonalý večer plný

hudby, vizuálních a pyrotechnických efektů s mimořádně kontaktním hlavním aktérem. Frans Zimmer, jak se umělec v civilu jmenuje, se před vystoupením dokonce naučil správnou výslovnost města Olomouc. Na tom, jaký dojem vzbudí u fanoušků, mu prostě záleželo.

Foto HDR Stash a Adéla Vymazalová

Text Michal Folta

Před koncertem, kam dorazil po docela náročné cestě z vídeňského letiště, si udělal čas i na rozhovor pro magazín Šantán. Nutno dodat, že byl nesmírně pozitivní a vstřícný, ačkoliv venku už bouřilo několik tisíc fanoušků a hlasitě se těšili na jeho show. Ta potom opravdu stála za to!

Pocházíte z Berlína, z jeho specifické čtvrti Kreuzberg. Je tohle místo pro vaši tvorbu nějak zásadní?

Rozhodně ano, tady jsem od nejmladšího věku vnímal hudbu, hudební akce, taneční kulturu, koncerty, hudební kluby, všechno tohle živé dění. Pohyboval jsem se nejprve v prostředí punku, což je někde uvnitř ve mně pořád přítomné, i když nehraju zrovna tenhle styl. Je to živá čtvrť, hodně lidí, poblíž je letiště... Není to sice kdovíjak velká čtvrť, ale je to podle mě dobré místo na hudební tvorbu. Však v Kreuzbergu také stále bydlím a mám tam dobré kamarády, a konec konců tady žijí a pracují taky moji rodiče, kterým odsud pošlu pohlednici (pozn. autora: usmívá se a ukazuje dvě pohlednice Olomouce).

Pohlednici z Olomouce?

Ano, to je taková moje tradice, posílám domů rodičům pohlednici ze všech měst, kde mám vystoupení, takže teď z Olomouce. Ještě musím vybrat, který pohled jim odsud pošlu.

Máte raději obrovské festivalové publikum, desítky tisíc lidí, nebo menší akce třeba v klubech?

To je různé, záleží na tom, co od takové akce čekáte a jak má vystoupení vypadat. Mám rád kluby a menší akce s jejich specifickou atmosférou, ale na druhou stranu, když chcete lidem předvést velkou show se spoustou efektů, pak potřebujete i velké vystoupení a prostor. V klubech bývá obvykle trochu jiné publikum než na velkých akcích během tour. Je opravdu těžké říct, co mám osobně raději. Řekněme to tak, že jsem prostě moc rád, když můžu dělat obojí – menší kluby i velká podia a festivaly.

Umíte pracovat s hudbou druhých autorů, umíte také skládat vlastní songy. Co je pro vás zajímavější?

Já strašně rád spolupracuju, rád pracuju s druhými lidmi, baví mě to. Navíc já sám nejsem moc dobrý zpěvák, takže prostě musím spolupracovat s druhými lidmi! (směje se) To je tedy důvod, proč tolik spolupracuju s jinými zpěváky. Teď se zrovna od vás vydám do norského Osla, kde budeme ve studiu natáčet společně s několika dalšími lidmi novou muziku. Moc se na to těším, ten proces tvorby s více lidmi je pro mě úžasný.

Prý pravidelně trávíte část roku v Thajsku. Těšíte se tam?

To víte, že ano, jistě! V lednu hned po novoročních akcích, kdy budu vystupovat někde v Evropě, se tam zase vydám. Jsem tam opravdu velmi rád, je mi tam dobře. Můžu klidně říct, že Thajsko je mým druhým domovem. Až tam naberu energii, tak odtamtud vyrazím na další turné.

Baví i lidi v Thajsku vaše muzika?

Obávám se, že ji nějak moc neznají. Pokud jde o Asii, jsou moje písničky možná o něco známější třeba v Singapuru, Hongkongu, v bohatších a kosmopolitnějších regionech, než je Thajsko. V Thajsku je populárnější jiný druh hudby, ale na

druhou stranu je také tam možné potkat celkem dost lidí z Evropy, kteří třeba moji hudbu znají. Ale to není nijak důležité.

Jakou hudbu si Alle Farben pouští třeba v autě?

V autě nejsem sám, cestujeme vlastně skoro jako rodina a vzhledem k tomu, že v něm trávíme docela dost času, je to důležitá věc. My si na cesty vytváříme speciální play-list, který obsahuje nejrůznější skladby nejrůznějších žánrů, vůbec to není jen ten druh muziky, kterou tvořím já. V play-listu teď máme celkem dost německých písniček, i takové klasické, hezké. Ty si pak po cestě třeba i společně zpíváme... (smích)

Chtěl jste studovat výtvarné umění. Malujete ještě někdy?

Ano, je pravda, že jsem chtěl původně studovat výtvarné umění. Když mi bylo patnáct, šestnáct, sedmnáct, hodně jsem se realizoval v oblasti graffiti, taky jsem byl tehdy dvakrát zadržen. Začal jsem proto dělat umění doma, protože to už pak byla jediná možnost, jak výtvarně tvořit, jestli jsem nechtěl být znovu zatčen. Nepoužíval jsem pak jenom spreje, ale zkoušel jsem také pastely, air-brush a různé další výtvarné techniky. Prodával jsem v barech podomáčku vyrobené pohlednice. Chtěl jsem jít studovat, ale na univerzitu mě nakonec nepřijali. I přesto mám ale malování pořád opravdu hodně rád. Věřím tomu, že se můj vztah k barvám a k výtvarnému světu pak může nějak projevat i v hudební tvorbě.

Jak se připravujete na vystoupení? Máte něco speciálního?

Nic speciálního nemám. Vždycky si připravuju na každé vystoupení jednotlivé sety. Záleží na tom, jaká je to akce, kde hraju, jestli jsem tam už někdy vystupoval, jak dobře tamní lidé znají mě a moje písničky... Třeba když se jedná o velký hudební festival a já ani neznám ostatní vystupující, je to náročnější a já se musím na koncert připravit o to víc. Není to pokaždě úplně jednoduché. Záleží potom hodně na celkové atmosféře a na publiku, na tom, jak s lidmi pod pódiem navážete kontakt, no a pak už se uvidí, jakou uděláte zkušenost. Věřím, že to tady v Olomouci bude dnes večer skvělé! ■

ALLE FARBEN

*5. 6. 1985

Berlínský rodák, vlastním jménem Frans Zimmer, patří už mnoho let k absolutní špičce mezi evropskými DJs. Pochází ze čtvrti Kreuzberg, známé míslením kultur a živou hudební scénou. Miluje výtvarné umění, je grafikem, prodával vlastnoručně vyrobené pohlednice a vzhledem k tomu, že obdivoval vídeňského umělce Friedensreicha Hundertwassera, nebylo už těžké najít cestu k vlastnímu uměleckému pseudonymu. Nejprve používal jako DJ jméno Hundert Farben, zanedlouho si ale pseudonym upravil na Alle Farben. Všechny barvy jsou prostě víc než sto barev...

Jako muzikant a DJ začínal v malých klubech. Jeho hvězda začala prudce stoupat v roce 2012 koncertem na bývalém berlínském letišti Tempelhof, kde skvěle bavil třicet tisíc lidí! Na kontě má řadu alb a úspěšných singlů a do světa poslal natolik dobré vlastní songy nebo tak vydařené cover verze různých hitů, že se držely dlouhé měsíce v německých i dalších evropských hitparádách. Spolupracuje s mnoha zpěváky a hudebníky, společný singl vydal třeba se slavným Jamesem Bluntem. Získal také různá hudební ocenění.

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografie HDR Stash

Kabát, Marks and Spencer, **2 499 Kč**
Košile, Marks and Spencer, **699 Kč**
Kalhoty, Marks and Spencer, **999 Kč**
Kabelka, Ecco, **7 299 Kč**
Kozačky, Ecco, **4 399 Kč**

Modelka a model Sára a Marek

Oblečení Marks and Spencer, Galerie Šantovka; Ecco, Galerie Šantovka; OZETA, Galerie Šantovka

Lokace Nutrend World, Olomouc

ŠANTÁN

Kabát, OZETA, 8 290 Kč
Svetr, OZETA, 2 190 Kč
Košile, OZETA, 1 690 Kč
Kalhoty, OZETA, 2 490 Kč
Pásek, OZETA, 790 Kč
Boty, OZETA, 2 999 Kč

Oblek, Blažek, 13 990 Kč

Košile, Blažek, 2 990 Kč

Kapesníček, Blažek, 690 Kč

Pásek, Blažek, 2 490 Kč

Boty, Blažek, 4 990 Kč

Modelové Martin a Marek

Oblečení Blažek, Galerie Šantovka; Feratt, Galerie Šantovka; OZETA, Galerie Šantovka

Lokace Nutrend World, Olomouc

Š A N T Á N

Kabát, Feratt, 7 890 Kč

Košile, Feratt, 1 790 Kč

Kalhoty, Feratt, 2 490 Kč

Pásek, Feratt, 1 390 Kč

Boty, Feratt, 3 690 Kč

Kabát, Marks and Spencer, 2 499 Kč
Košile, Marks and Spencer, 699 Kč
Náušnice, Klenotnictví Jolleo, 10 850 Kč
Náramek, Klenotnictví Jolleo, 38 440 Kč
Prsten, Klenotnictví Jolleo, 9 640 Kč

Kabát, OZETA, 8 290 Kč
Sveťr, OZETA, 2 190 Kč
Košile, OZETA, 1 690 Kč

Lidský mozek.

Tušíte, že vyžaduje péči stejně jako účes nebo plet’?

Ivana Fellnerová. Odborná asistentka na Univerzitě Palackého v Olomouci se specializací na fyziologii a biologii imunitního a nervového systému. Autorka řady vysokoškolských skript, držitelka ceny děkana Nejlepší pedagog

Přírodovědecké fakulty za rok 2015, 2020 a 2021. Popularizátorka biologických věd. Duchovní „máma“ a designérka expozice Rozum v hrsti v Pevnosti poznání, lektorka kurzu pro seniory Blízká setkání třetího věku.

Foto archiv Ivany Fellnerové

Text Pavel Vysloužil

”

Dá se mozek přirovnat k počítači, který řídí vše v těle?

Určitě. Mozek je orgán, který je v každé chvíli, po celý život aktivní a neustále připravený přijímat, vyhodnocovat a zpětně reagovat na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí. Je to centrální řídicí jednotka našeho těla, která spolu s imunitní a hormonální soustavou hlídá stabilitu vnitřního prostředí, což je pro přežití organismu nezbytné. Mozek je nejzáhadnější, nejtajuplnější orgán v našem těle, který nás stále překvapuje a kterému zřejmě nikdy nebudeme stoprocentně rozumět.

Víme, že každý počítač se občas dopustí chyby a potřebuje restart. Je to tak i s mozkem?

Mozek občas skutečně chybí, podobně jako počítač či jiné přístroje. Na rozdíl od počítače mozek ale nemůžeme restartovat tím, že jej zcela vypneme a znovu nastartujeme. Za určitou formu restartu u mozku je možné považovat spánek, i když ani během něj mo-

zek zdaleka „nevypíná“. Pravidelný, zdravý a dostatečně dlouhý spánek je ale pro správnou funkci mozku a omezení jeho chyb na minimum nezbytný. Stejně tak dostatek kyslíku a živin a souběžně s tím související dostatečné zásobení krví. Pro optimalizaci mozkových funkcí má dále zásadní význam pohyb, sociální kontakty a co nejrozmanitější pracovní i zájmové aktivity.

Často se mluví o tom, že mozek ztělesňuje rozum a srdce city. Má to nějaký reálný základ?

Přibližně do poloviny 17. století byly znalosti ještě na takové úrovni, že za centrální orgán lidského těla bylo považováno srdce. Vědci i široká veřejnost věřili, že srdce je sídlem duše, rozumu i citů, sídlem osobnosti, inteligence i emocí. Bylo pozorováno, že při různých emočních stavech (strach, vzrušení, přítomnost milované osoby...) se srdce rozbuší rychleji; i to podporovalo domněnku, že srdce je centrem emocí. Mozek byl naopak považován jen za jakousi šedou mazlavou hmotu, která překrývá mozkové komory a ve které se hemží tzv. pneumata, něco jako pohybliví duchové.

A co přispělo ke změně těchto názorů?

Na změnu tohoto pojetí se významnou měrou podíleli angličtí lékaři William Harvey, který svým objevem krevního oběhu degradoval srdce na obyčejnou pumpu, a Thomas Willis, který se zasloužil o rozvoj anatomie neurologie a psy-

chologie. Postupně byly objevovány jednotlivé struktury mozku, jejich funkce a vzájemné interakce. Bylo zřejmé, že funkce, které byly dříve připisovány srdci, zastává mozek. Od té doby zaznamenal výzkum mozku obrovský rozmach.

Mozek je složen z neuronů, které spolu komunikují. Kolik jich má člověk na začátku života a jak a kdy je ztrácí? Dokáží se neurony obnovovat?

Lidský mozek obsahuje 70–100 miliard neuronů a přibližně stejný počet podpůrných tzv. gliových buněk. Přesnější počty je těžké stanovit, jednak proto, že spočítat neurony není, ani s dnešní technikou, vůbec snadný úkol. Ale i proto, že počet neuronů se mění s věkem a také v závislosti na mnoha dalších faktorech. O neurony přicházíme ať už úrazem, nemocí, nebo jen přirozeným stárnutím. Na jejich regeneraci nejsou mezi vědci zcela jednoznačné názory, rozhodně však nemůžeme počítat s tím, že se nám v průběhu života nějak zásadně obnovují. Naštěstí je náš mozek schopný vytvářet nové spoje mezi stávajícími neurony a tím aspoň částečně nahradit poškozené dráhy.

Před třemi lety nabádala UEFA členské státy, aby zakázaly mladým fotbalistům hlavičkovat, protože si tím zakládají na tzv. boxerskou demenci. Je to krok správným směrem? Jak je to s mozkem a sporty typu fotbal, box nebo MMA, kde hlava schytává spoustu úderů?

Řada studií potvrdila vztah mezi opakovanými údery do hlavy a poškozením neuronů a rizikem časnějšího nástupu demence. Předpokládá se, že za tím stojí drobná pohmoždění mozkové tkáně, popř. poškození (byť jen dočasné) nejmenších vlásečnic. Tyto změny pak jen urychlují úbytek neuronů, kterému jsme všichni přibližně od 20 let vystaveni a který sice nezastavíme, ale můžeme ho zdravým způsobem života zpomalit, nebo naopak špatnou výživou a rizikovým chováním urychlit.

Co mozku obecně prospívá?

V prvé řadě dostatek kyslíku a optimální hladina krevního cukru, který je pro mozek hlavním zdrojem energie. Dále je velmi prospěšný jakýkoli typ pohybu – ten totiž, kromě posílení tělesné zdatnosti a oběhového systému, „nutí“ mozek neustále koordinovat činnost mnoha sva-

lů a všech smyslů, což je pro něj výborný trénink. Stimulací pro mozek je také co největší rozmanitost aktivit, která přináší stále nové podněty a nedovolí mu „zlenivět“. Na druhé straně je pro efektivnější výkon činností důležité opakování.

Často slyšíme zprávy o zaručeně správných potravinách, které jsou pro mozek blahodárné. Jak to s nimi je a nepřeceňuje se jejich vliv?

Obecně bych řekla, že mozků z výživového hlediska prospívá pestrost, vyváženost a střídmost, která je zároveň předpokladem rozvoje zdravého cévního systému, jež živiny mozku přivádí. Z hlediska základních stavebních látek (cukrů) by to měly být komplexní sacharidy (např. pohanka, bulgur, quinoa, jáhly, kuskus, luštěniny, brambory, ale i vláknina a výrobky z celozrnných obilovin). Ve zdrojích tuků by měly převažovat rostlinné oleje, ryby, ořechy a další semínka, ale třeba i avokádo – vše obsahuje vyšší podíl nenasycených, hlavně prospěšných omega 3 mastných kyselin. Jako zdroje bílkovin preferujeme drůbež a již zmíněné rybí maso, luštěniny, tvaroh, jogurty a další zakysané mléčné výrobky. A potom nesmíme zapomenout na ovoce a zeleninu, jako zdroj nejen vlákniny, ale především nezbytných regulačních, podpůrných a ochranných látek.

A co naopak mozku škodí?

Co se stravy týče, tak potraviny s nadbytkem jednoduchých cukrů nebo vysokým obsahem živočišných tuků. Také průmyslově zpracovávané

a trvanlivé potraviny s množstvím chemických přísad (konzervanty, barviva, dochucovadla aj. známá jako „éčka“) našemu zdraví obecně neprospívají.

Potom je to alkohol (především tvrdý, sklenka červeného vína občas určitě neuškodí), psychotropní látky, zplodiny spalování, ale i některé léky a narkóza. V neposlední řadě mozku škodí stres, neustálá „přestimulovanost“ především v on-line prostoru, ale druhým extrémem je nečinnost a sociální izolace.

Je pravda, nebo mýtus, že kapacitu mozku dokážeme využít je na 10 procent?

Názory na to se mění, myslím, že to nedokážeme přesně říct, na to je mozek stále neprobádaný, ale je pravděpodobné, že je schopen dalších stovek miliard spojů. Jak velká je ale skutečná rezerva, dnes nevíme. Ale určitě to bude víc než 10 procent. Jen si vezměte, jak moc jsme přehlceni, jak se na nás každý den žene nová záplava vjemů a informací. S tím se mozek musí nějak vyrovnávat. Určitě by mu pomohlo, kdybychom občas žili jen přítomností, daným okamžikem. To už skoro neumíme a pořád řešíme, co bylo nebo co má nastat.

Chodíme ke kadeřníkovi, na pedikúru nebo masáž, kam ale zajít na údržbu mozku?

Kamkoli, kde se cítíme dobře, uvolnění, kde relaxujeme, kde na nás působí obecně zdravé podněty a kde má náš mozek dostatek kyslíku:

na procházku do lesa, do hor, do postele, kde se dobře vyspíme, do fitka, kde si zacvičíme, když se věnujeme oblíbeným koníčkům, zajdeme na masáž, sejdem se s kamarády. Ideální je se odpojit od internetu, sociálních sítí, telefonu, užívat si kouzla okamžiku a radovat se z maličkostí.

Dává tělo (mozek) nějaký signál, že je mozek zanedbávaný a je třeba pro něj něco dělat? Nebo upozornění přijde pozdě, až s nemocemi?

Rozhodně bychom měli věnovat pozornost signálům, jako je únava, problémy se spánkem, špatná nálada, podráždění, ztráta motivace, zájmu o okolí, lhostejnost k věcem, které nás dříve zajímaly, zhoršená schopnost soustředění, bolesti hlavy, nechutenství nebo naopak záchvaty přejídání. Takovým varovným signálům bychom měli naslouchat, zastavit se a zamyslet, co můžeme ve svém životním stylu zlepšit. Pokud to neuděláme, může nás zastavit až skutečná nemoc...

Před lety jste vytvořila obří model Mozku v Pevnosti poznání, k čemu slouží?

Devítimetrový model mozku je součástí expozice Rozum v hrsti science centra Pevnost poznání. Expozice mozku je interaktivní a pro mnohé možná i tajuplná. Návštěvníci mohou vstoupit dovnitř potmělé obří makety, kde jsou interaktivní světelné expozice neuronových sítí, funkční anatomie a cévní zásobení mozku. Model je doplněn o cévu s interaktivními prvky – lidé se mohou posadit na červené krvinky, pohrát si s krevními destičkami, prohlédnout si lymfocyty – „továrny“ na naše protilátky nebo se dozvědět zajímavosti o neuronech.

Jak s tím souvisí kurzy Blízká setkání třetího věku, které spolupřátáte v Pevnosti poznání pro seniory?

Program reaguje nejen na vzestup civilizačních onemocnění (deprese, demence, metabolická, autoimunitní i psychosomatická onemocnění, nemoci pohybového aparátu), ale snaží se také řešit problém ztráty sebevědomí, osamocení a sociální izolace seniorů. Účastníci jednou týdně absolvují vzdělávací blok zaměřený na rozvoj poznávacích funkcí mozku, paměti, mobility a motoriky. Zároveň jsou atraktivní zážitkovou formou seznamování se zákonitostmi fyziologie, patofyziologie a metabolismu. ■

MODLITBA MÉMU MNOHALETÉMU MOZKU

© Ivana Fellnerová

Můj milý mozku, mladý mívals mnohých mudrců moudřejší myšlenky – málokterý myslitel, manažer, ministr moudřejší mysl měl. Mívals motivaci, mraky milionových megavtipných myšlenek. Množiny, mediány, mocniny, maturitní maraton? Maličkost! Maje milionové myšlenky, mezi matematickými machry místo mívals, mezi mistry Mensy mohly máš.

Mijely minuty, měsíce...

Mladičkou modelku, majitelku megasexy mozku muži milovali! Mezi mrkajícími milenci moudře mudrovals, muzicírovals, machrovals mládím, megavtipem, multifunkčností, mnohavrstevnatostí. Mejdan míjel mejdan, mladou mízu masakrovals množstvím Metaxy, míchals meruňkovicí, Myslivce, malvaz, medovinu; Myelin mordovals marjánkou. Miláčky mučilš mocenskými manýry, mar-notratně mrhals mincemi. Měšce mafiánských milovníků, makléřů, ministrů mizely mezi módními moly, milionovými mustangy, mercedesy, mezi mrakodrapy Manhattanu, mořem Mallorky, mělčinami Maledív.

Mijely minuty, měsíce... mnoho měsíců...

Mám maličké MIMINKO, mám MATEŘSKOU! Mrňavoučké měkoučké miminečko mne motivuje, „musím“ mumičkovat, mazlit, mucinkat... mamiiii, mamiiii, maminečkooó... Mateřský mlýnek mi monotónně mele mozkiem: míchám mlíčko, mazlím miminko, míchám medicínu, myju mimi mydlinkami, mastím mastičkami, mumičkuju medvídky, maňásky, míchám mlíčko, medicínu...

Mijely minuty, měsíce...

Mám MOBIL! Megachytrý!? Média masakrují můj mozek množstvím mystifikací, mýtů, mnoha mutacemi, miliony motivů. Můj myelin maceruje messenger, Medline, moloch multimedialní mezinárodní motanice... mediální mosty?... mezilidský marast?

Momentálně, můj milovaný mozku, marodiš: měkneš, mokváš, mlžíš, méně myslíš, modřiny máš...

Manželé Mozkodementovi mají mnohachodové menu. Mohutný masožravý Mozkomor mlsá ká mordou – místo mozku mleté maso mám. Masožravá mrcha mlsá musaku mého macerovaného mozečku, makarony máčené mozko-mišním mokem, makrely marinované mozečkovým mlezivem, malinko majonézy, majoránky... mručí „mňam, mňam“ mixujíc mataxo-myelinový malvaz, míchajíc měkký mokvající myelin mezi mozkové meningy. Mozkomorova manželka Morkožroutka miluje moučnický: makronky maštěné myelinovým máslem, mražené maliny, malakov máčený mozkovou mízou, mentolové myelinky, marlenku mazanou myelinovým medem, mlsá mascarpone, marcipán, marokánky, mozečkovou marmeládu. Mámin mazánek, maličký Mozkožroutík, miluje mix mandlo-mišního mléka.

Můj mnohaletý mimózní mozku, momentálně málo mozkomišního moku máš, mokvající myelin masivně mizí. Mikroby masakrují mozkové meningy. Místo moudra motanici matoucích myšlenek máš. Maje mdlé myšlenky, minimální motivaci, mučíš mne mrzutostí, mnohdy migrénou. Meziobratlové mezírky mizí, mačkání měknoucí míchy mne morduje.

Milník menopauzy mne mrazí; mentálně mezi měňavkou-měkkýšem, mávám mládí, mejdanům, majálesům, milencům, moudrým myšlenkám...

Mám mít mindráky? Má mne mrzet mizející mládí? Mám mrákovně mlátit makovicí mezi mramorovými mohylami? Mlčte moje morbidní myšlenky! Mlčte mručouni! Mazejte mlsní masožraví Mozkožrouti, Mozkomoři!

Modř mezi mráčky, Mozartovy melodie, měkkost mechu, malby mrazíků, modlitební monstrance, mazlivost mušelinu, Máchův Máj mírní moji mrzutost. Mozek můžeme mobilizovat mozkolamy, motivačními myšlenkami! Mladý milý masér může měkce masírovat muskulaturu meduňkovým masážním mlékem. Mudrci míchají medicínu mírnící mokvání měknoucího myelinu.

Máme-li mrzutost, můžeme mlátit metal, mrskat muskulaturou, máznout makeup, módu „Michael-Kors“, „MarcoTozzi“, „MarieClaire“ mít. My máme moc mnohé měnit!

Mazleme se, milujme se, mluvmе mnohojazyčně, mnoha múzami, modelínu mačkejme, mne-motechniky memorujme, mazleme mrouckající micinku, mourka, mopslika, mysleme motivačně, malujme mozaiku mandely, mezi maceškami meditujme. Mlsejme mandle, meruňky, med, mandarinky, mango...

Máme-li migrénu, malé množství marihuany můžeme mazat, marijánkové moučnický, mírně Mojita, maličko Merlotu můžeme mlsat.

Máme muzejní mozek? Méně myelinu?

Máme méně malérů, mnoho medailí, máme míru, méně mrháme majetkem, máme mír, méně machrujeme, máme milující muže, manželovým milenkám, mrchám malým, mává mizející minulost...MÁME mnohaletou moudrost!

Můj milý mozku, my MÁME MNOHO!!! Máme MAGICOU MOC mít mnoho...

Nechejme se okouzlit adventními městy

Jedinečná atmosféra adventního a vánočního období každý rok láká tisíce lidí do center měst. Proslulé jsou Vánoční trhy v Olomouci, ale podobné, byť o něco skromnější, můžete zažít třeba v Přerově či Prostějově a samozřejmě i v řadě dalších měst a obcí v kraji. Sympatické je, že trendem při kulturním programu je klást důraz na kapely či umělce z regionu.

advent

OLOMOUC

Vánoční trhy Olomouc se pravidelně umísťují na horních přičkách různých anket o nejzajímavější událost tohoto typu a dobré jméno si udržují u našich i zahraničních turistů. Taková punčová stezka v Olomouci, to je pojem, byť určitě není úplně nutné absolvovat ji pokaždé naplno. Trhy v někdejší hlavní město Moravy ale mají i spoustu dalších pozitiv i vychytávek, díky kterým jsou pokaždé v centru pozornosti. Čím potěší své návštěvníky letos?

Jako každý rok na vás čekají na Horním a Dolním náměstí desítky stánků s vánočním zbožím a punčem, připraven je kulturní program na téměř každý den a působit nepochybně bude i kouzlo vánočně vyzdobeného centra se spoustou dekorací a světla.

LÁKAVÉ KLUIŽIŠTĚ A VELKÉ KOLO

Co nového letošní ročník nabízí? Po čtyřech letech se na trhy opět vrací kluzišť. Tentokrát je vedle vyhlídkového kola na tržnici.

Lákavě zní nabídka nové punčové stezky; malý průvodce vysvětlí vše o oblíbených vánočních nápojích a provede zájemce po stáncích v rámci obou náměstí i tržnice.

A konečně jsou tady i Vánoční noviny. Přinášejí detaily ze života trhů, tipy na dárky i vánoční speciality nebo informace o programu. Naražíte na ně v informačních centrech, v hotelích, na nádražích, v restauracích i na stáncích přímo na náměstích a tržnici.

CO NA TRŽÍCH NESMÍTE MINOUT

Na centrum trhů před radnicí je kouzelný pohled z vyhlídky u radnice. A zatímco si budete vychutnávat punč, děti se svezou na historickém kolo-toči nebo navštíví zvoničku. Na Horním náměstí se odehrává i doprovodný kulturní program a je tu více než stovka stánků s různým sortimentem. Možný je tu také výstup na radniční věž.

Při přechodu na Dolní náměstí nesmíte minout Ježíškovu dílničku s poštou. Děti zde píšou dopisy Ježíškovi, vyrábí svíčky a pouští lodičky ze skořápek ořechů. Na Dolním náměstí je adventní náměstíčko s dvaceti dřevěnými stánky a také betlém z dřevěných soch v životní velikosti.

Procházku můžete zakončit na tržnici, kde vás kromě kluzišť čeká nejvyšší vyhlídka: pohled na adventní město z třicetimetrového olomouckého kola.

Pořadatelé letos přidali stylové plechové hrníčky v barvách trhů, které zakoupíte na každém stánku s punčem. Samozřejmě je lze používat opakovaně.

Zahájení 19. listopadu, konec 23. prosince, část stánků zůstává v provozu až do 6. ledna.

PŘEROV

Pohled do programového listu prozrazuje, že Vánoce v Přerově budou letos živější než kdy jindy. Odehrávají se především na náměstí TGM a na Horním náměstí.

Dvacetimetrová douglaska, která bude zdobit náměstí TGM, se poprvé rozzáří v neděli 3. prosince v 18 hodin. Pod jejím dohledem stojí čtrnáct stánků s tradičním vánočním sortimentem, punčem, svařákem a občerstvením. Zářící výzdobu obstarají světelná nebesa. Od 3. prosince až do Nového roku se tady bude skoro každý den odehrávat nějaké vystoupení. Velká show se odehraje na Mikuláše 5. prosince, kde nebudou chybět krampusáci. Na rozdíl od dalších měst si zde můžete užít koncert pod širým nebem i na Nový rok, kdy v 18:30 vystoupí na Horním náměstí skupina Fleret.

Vánoční program se v Přerově odehrává také na Horním náměstí u zámku a v tamní galerii. Vloni zde zaujaly zdobené vánoční stromečky a bohaté ručně vyráběné dekorace od uměleckého družstva Irisa Vsetín. Projekt pokračuje i letos, kdy galerie vystaví zcela odlišné dekory ze stejné dílny. Jde o skleněné tvary inspirované mořským světem, severský vzor v mnoha barevných variantách a baňky s folklórními motivy. Nebude chybět ani baňková zvonkohra! Děti zde najdou improvizovanou cukrárnu s fukanými dorty, lízátky a muffiny.

Betlém v oblouku zámeckého příkopu se rozsvítí první adventní neděli 3. prosince v 17 hodin.

Zahájení 3. prosince, program do 1. ledna.

PROSTĚJOV

Velká skleněná světelná koule pár kroků od vánočního stromu na náměstí TGM a punč a svařák výhradně do jednotných vratných kelímků, které pořídilo město, to jsou novinky vánočního Prostějova.

Nová svítící koule má úctyhodný průměr tři metry, je průchozí a LED světla v ní mají vyvolávat efekt sněžení. Tento atraktivní prvek vánoční dekorace bude umístěn kousek od nazdobeného stromu. Na náměstí pak bude probíhat každý den vánoční jarmark zaměřený především na řemeslné výrobky, cukrovinky a různé další dobroty.

Součástí Prostějovské zimy 2023 je samozřejmě kulturní program, přičemž většina koncertů a dalších představení pro děti i dospělé je soustředěna na pátky a soboty. Děti určitě potěší třeba vánoční vláček, který má jezdit okolo náměstí 16. a 17. prosince! Hodně zajímavý bude také videomapping na silvestra v 17 a 20 hodin. Návštěvníky Prostějova může potěšit i to, že tentokrát má mít mnohem delší provoz veřejné kluzišť, které bude otevřeno až do 28. ledna!

Jarmark bude v provozu od 24. listopadu do 23. prosince. ■

Podprsena, Triola, 1 399 Kč
Kalhotky, Triola, 599 Kč
Náušnice, Apart, 1 090 Kč
Náhrdelník, Apart, 2 390 Kč
Černé lodičky, CCC, 1 199 Kč

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografie HDR Stash

Modelky Julie a Hanka

Oblečení Triola, Galerie Šantovka; Apart, Galerie Šantovka; Klenotnictví Jolleo, Galerie Šantovka; CCC, Galerie Šantovka

Lokace Nutrend World, Olomouc

ŠANTÁN

Podprsenka, Triola, **1 399 Kč**

Kalhotky, Triola, **599 Kč**

Náhrdelník, Klenotnictví Jolleo, **12 980 Kč**

Náušnice, Klenotnictví Jolleo, **11 890 Kč**

Náramek, Klenotnictví Jolleo, **13 490 Kč**

Lodičky, CCC, **1 699 Kč**

Podprsenka, Triumph, 990 Kč

Kalhotky, Triumph, 490 Kč

Náušnice, Top Time, 1 365 Kč

Náhrdelník, Top Time, 1 525 Kč

Lodičky, Deichmann, 499 Kč

Modelky Hanka a Julie

Oblečení Triumph, Galerie Šantovka; Intimmo, Galerie Šantovka, Top Time, Galerie Šantovka; Deichmann, Galerie Šantovka

Lokace Nutrend World, Olomouc

Š A N T Á N

Podprsenka, Intimmo, 790 Kč

Kalhotky, Intimmo, 450 Kč

Náušnice, Apart, 1 790 Kč

Náhrdelník, Apart, 590 Kč

Lodičky, CCC, 1 199 Kč

Podprsenka, Intimmo, **790 Kč**
Kalhotky, Intimmo, **450 Kč**
Náušnice, Apart, **1 790 Kč**
Náhrdelník, Apart, **590 Kč**
Lodičky, CCC, **1 199 Kč**

Vivat, crescat, floreat

Univerzita Palackého slaví.

Vivat, crescat, floreat!

Olomoucká univerzita je druhá nejstarší v České republice a jmenuje se po historikovi Františkovi Palackém. Mnozí si asi vybaví jeho výrok „byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm“ a snad jste si také všimli, že naše „úpěčko“ (jak říkají mladí) letos slaví 450. výročí a těchto oslav je všude plno. Co však skutečně víme o příběhu vzniku, rozvoje, častých přerušení

a nových začátků starobylého olomouckého vysokého učení? Kdy jindy si tato zajímavá fakta, která často mají co říct i k dnešku, připomenout, než letos? Další, ještě kulatější příležitost bude, pravda, v roce 2073, kdy univerzita oslaví půl tisíciletí existence. To už ale její příběh budou vyprávět jiní kronikáři, kteří se možná ještě nenarodili.

Foto Martin Višňa

Text Martin Novotný

PREHISTORIE – JEZUITSKÁ KOLEJ

Olomoucký biskup Vilém Prusinovský stál krátce po svém zvolení před úkolem zřídit ve městě kněžský seminář. K personálnímu zajištění této operace proto povolal v roce 1566 do Olomouce členy jezuitského řádu. Ten byl založen v roce 1534 Ignácem z Loyoly a kromě pastorační a misijní činnosti se od počátku soustředil zejména na oblast vědy. Prusinovského volba v tomto směru nebyla překvapivá. Jezuité v Olomouci založili postupně gymnázium, akademii, kněžský seminář a seminář svatého Františka Xaverského pro nemajetné studenty. Již po Prusinovského smrti v roce 1573 udělil císař Maxmilián II. škole oprávnění udělovat univerzitní tituly.

Právě v tuto chvíli přestává být ústav pouhou jezuitskou kolejí a stává se plnohodnotnou univerzitou. Nacházíme se v období, kdy svět není ještě rozparcelován na hájemství jednotlivých speciálních věd, jak to známe dnes. Královnou věd byla tehdy teologie a kromě ní se v Olomouci učila i filosofie, právo církevní a světské a medicína. V roce 1578 postavení olomoucké univerzity posílilo papežským rozhodnutím, které na její půdě zřídilo papežský seminář Collegium Nordicum pro rozsáhlá území na

sever od Alp. Toto rozhodnutí sice umocnilo prestiž a odborné zázemí školy, zároveň z ní ale učinilo exemplární terč v nadcházejícím celoevropském válečném dění, jehož povaha byla nejen politická, ale i náboženská. Katolíci bojovali proti protestantům v konfliktu, který vstoupil do dějin jako třicetiletá válka.

NA POKRAJI ZKÁZY

Právě třicetiletá válka přivedla na pokraj zkázy nejen univerzitu, ale i město Olomouc, které bylo takřka vypleněno osmiletým pobytím švédských vojsk generála Torstenssona. Armáda si při ústupu s sebou odnesla i vynikající univerzitní knihovnu včetně starobylého olomouckého kolektáře z roku 1142 (z období biskupa Jindřicha Zdíka).

Z řad studentů olomoucké univerzity se rekrutovali i slavné osobnosti, které získaly evropskou proslulost právě v období třicetileté války: slavný vojevůdce Albrecht z Valdštejna či kněz Jan Sarkander, umučený v Olomouci v souvislosti s jednou z válečných zápletek (což mu přineslo na konci dvacátého století svatořečení pro důsledné dodržení zповědního tajemství).

ZLATÁ ÉRA VYSOKÉHO UČENÍ TOVARYŠTVA JEŽÍŠOVA

Obnova města a univerzity po válečné katastrofě přinesla jak rozsáhlou stavební aktivitu, tak i rozkvet vědy. Procházíme-li dnes z náměstí Hrdinů Denisovou a Univerzitní ulicí až k teologické fakultě, většina budov po naší levé ruce získává svou dnešní podobu právě v tomto období. Zázemí pro pěstování a rozvoj vědy přineslo skvělé výsledky v řadě vědeckých disciplín. V Olomouci kvetla přírodověda (matematika a fyzika), kartografie či hebrejština. Profesorem hebrejštiny byl např. Jakub Kresa, který však jinak proslul zejména jako matematik. Přeložil Eukleidovy Elementy (díky čemuž byl zván Eukleidem západu), zabýval se goniometrií a trigonometrií a patřil k prvním matematikům používajícím k vyjádření vzorců symboliku. Matematika a astronom Karla Slavíčka pro změnu zavedla misijní činnost jezuitů až do daleké Číny, kde se díky vědeckým kvalitám stal oblíbencem samotného císaře a zhotovil první plán města Peking. Věhlas

olomoucké astronomie šířili také Valentin Stansel (pozorovatel komet) a Johann Zimmermann.

ROZMARY MOCNÁŘŮ ANEB BÝT, ČI NEBÝT

Rozkvět jezuitského řádu vedl k posilování jeho vlivu i v oblasti politiky, čímž si ovšem postupně vybudoval kontroverzní pověst v řadě evropských zemí a stal se entitou „non grata“ a předmětem napětí mezi Vatikánem a klíčovými mocnostmi. Složitě taktické důvody vedly papeže Klementa XIV. k rozhodnutí o zrušení řádu v roce 1773. Ačkoliv byl jezuitský řád z historického hlediska později opět obnoven, pupeční šňůra mezi řádem olomouckou univerzitou tím byla přetata a škola se poté stala státní institucí.

Po čtyřleté epizodě, kdy byla přemístěna do tehdejšího hlavního města Moravy Brna, je v roce 1782 dekretem Josefa II. v Olomouci škola obnovena, ovšem už v okleštěné podobě jako tříleté lyceum. Přednost v privilegiu plnohodnotného univerzitního programu dostaly tehdy Vídeň, Praha a Lvov. Mocného přímluvce však získala univerzita již brzy poté v osobě arcivévody Rudolfa Jana, který se jako arcibiskup olomoucký a bratr císaře zasadil o opětovné povýšení lycea, tentokrát na Františkovu univerzitu s filosofickou, teologickou a právnickou fakultou a medicínsko-chirurgickým studiem. V revolučním roce 1848 se však řada univerzitních studentů i pedagogů zapletla na „nesprávné straně“ do politických pŕetek. Nový císař František Josef I., který právě v Olomouci nastoupil na trůn, na to nezapomněl. Po postupném uzavření filosofické a právnické fakulty Františkovu univerzitu v roce 1860 dekretem zrušil. Univerzitní insignie (regálie) jako symbol práva provozovat univerzitní vzdělávací instituci a udělovat akademické tituly odputovaly do Innsbrucku, kde byly poskytnuty Leopoldově a Františkově univerzitě (její nástupnická instituce je vlastní dodnes). Kontinuitu vysokého učení tak v Olomouci až do uzavření českých vysokých škol nacisty v roce 1939 udržovala pouze teologická fakulta.

FÉNIX POVSTÁVÁ Z POPELA

Poválečnou obnovu univerzity odstartoval zákon z roku 1946, který jí kromě jména Univerzita Palackého přiřkl čtyři fakulty: teologickou, právnickou, lékařskou a filosofickou. Situace vypadala velmi slibně i proto, že prvním rektorem obnoveného vysokého učení se stal významný filosof a sociolog Josef Ludvík Fischer. Velké plány na vznik moderní a myšlenkově otevřené univerzity však vzaly brzy za své s komunistickým převratem. Velmi záhy ostatně narazil na dobové poměry i samotný Fischer, který předtím dokonce vstoupil do komunistické strany. Svobodné akademické bádání bylo omezeno zejména v oblasti společenských věd, svázaných vládnoucím učením marxismu leninismu. Právnická fakulta v Olomouci ani nebyla ustavena, ve svazku univerzity ji nahradila fakulta pedagogická. Přes všechny limity

doby, která omezovala akademické svobody na všech vysokých školách v České republice, se však Univerzita Palackého přesto pevně etablovala v systému vysokoškolských institucí Československa.

MODERNÍ STŘEDOEVROPSKÁ UNIVERZITA PRO 21. STOLETÍ

Prostor pro svobodné bádání se před olomouckou univerzitou znovu otevřel až po sametové revoluci v roce 1989. Druhá nejstarší univerzita v zemi se postupně začala rozrůstat do dnešní podoby. V prvních dekádách 21. století má osm fakult: filosofickou, přírodovědeckou, právnickou, Cyrilometodějskou teologickou, lékařskou, fakultu zdravotnických věd a fakultu tělesné kultury. Důraz na aplikovaný výzkum symbolizuje vznik řady speciálních vědeckovýzkumných institucí – Regionální centrum pokročilých technologií, Centrum regionu Haná pro biotechnologický a země-

dělský výzkum, Ústav molekulární a translační medicíny, Aplikační centrum Baluo či CATRIN – Český institut výzkumu a pokročilých technologií. K popularizaci vědy je založena Pevnost poznání, která propaguje význam vědy a vysokoškolského studia u nejmladší generace, budoucích studentů univerzity. Univerzita Palackého stabilně bojuje s brněnskou Masarykovou univerzitou o pozici dvojky v žebříčku nejprestižnějších univerzit České republiky a posiluje svou pozici v řadě žebříčků mezinárodního rankingu. V Olomouci studuje cca 24 tisíc studentů, z toho 4 tisíce ze zahraničí (z více než stovky zemí světa). Mezinárodní postavení školy posílil její vstup do mezinárodního konsorcia evropských univerzit AURORA, v němž sdílí členství s mnoha prestižními a slavnými univerzitami z celé Evropy. Olomoucké vysoké učení má zkrátka do budoucnosti dobře nakročeno. Přejeme, ať žije, roste a vzkvétá! ■

HISTORII UNIVERZITY PŘIPOMÍNÁJÍ VÝSTAVY VE VLASTIVĚDNÉM MUZEU

Vlastivědné muzeum v Olomouci připravilo k letošnému 450. výročí Univerzity Palackého dvě souběžné výstavy. Návštěvníci se mohou těšit na unikátní exponáty, k nimž patří originál zakládací listiny podepsané císařem, barokní portréty zakladatelů a donátorů univerzity nebo původní i současná žezla včetně jednoho zapůjčeného z univerzity v rakouském Innsbrucku.

Obě výstavy jsou v muzeu k vidění až do 11. února 2024.

Chrám moudrosti: jezuitská univerzita v Olomouci 1573–1773

První výstava návštěvníkům připomene dlouho zapomenutý příběh dialogu mezi vědou a náboženstvím. Představí olomoucké vysoké učení v jeho prvních dvou stoletích existence, kdy výuka, správa i vedení univerzity byly plně v rukou jezuitů, dynamického a progresivního řeholního společenství.

Symboly moudrosti: třináct žezel olomoucké univerzity

Druhá výstava komorním způsobem prezentuje na podsvícených panelech nově zdokumentovaná žezla rektora a jednotlivých fakult olomouckého vysokého učení, a to jak ta historická, která jsou dnes v držení Univerzity Innsbruck, tak aktuálně používaná, vzniklá v éře moderní Univerzity Palackého.

Jan Bican: z uzavřeného a tichého dítěte známým umělcem

Mladý výtvarník z Olomouce Jan Bican, je autorem několika známých kolekcí. Jednou z nich byla také originální módní kolekce tvořená pro Galerii Šantovka k oslavě 10. narozenin. Bican tvoří kousky s jedinečným rukopisem, které oblékají hvězdy jako Ewa Farna, Emma Smetana

či Jordan Haj. Tvorbu spojil i se značkami Puma, Zalando nebo 1981. Vychází z myšlenky předávat kresby a malby za hranice malířského plátna. Chce, abychom si uvědomili svou jedinečnost a nebáli se být unikátním uměleckým dílem. Dejme prostor samotnému umělci.

Foto archiv Jana Bicana
Text Markéta Milová

Zajímali jste se o umění už v dětství, nebo až později?

Osobně si myslím, že mé první dětské krůčky byly později než má první tvorba. Byl jsem hodně uzavřené dítě, které rádo posedávalo v rohu, s nikým se moc nebavilo a jen tak si pro sebe čmáralo a tvořilo. Protože umění pro mě vždycky představovalo určitý únik z reality. K mému dětství se dokonce váže vtipná historka. Když jsem byl v první třídě, tak jsem se tak málo stmeloval s kolektivem, až si má třídní učitelka zavolala mámu a ptala se jí, zda jsem v pořádku, jestli mě náhodou doma někdo nešikanuje nebo mi neublíží, protože se s nikým okolo nebavím a jenom si o přestávkách a ve volných chvílích kreslím (smích). Jednoduše lze říct, že jsem si tvořil svůj kreativní svět.

Kdo vás provázel vaší uměleckou cestou, když jste byl malý?

Během dětství jsem navštěvoval základní uměleckou školu Miloslava Stibora, kde se svým způsobem formoval můj rukopis. Dílčí roli v této době sehrála paní profesorka Tláskalová, která nám dávala někdy až přehnanou svobodu. Když se nad tím zamyslím zpětně, paní profesorka měla občas netradiční nápady, jako když jsme šli třeba malovat a kreslit na hřbitov. Nikdy nám do tvorby nezasahovala, vždy ji jen doplnila o věcné poznámky a díky tomu, jak nás nechávala tvořit, bych řekl, že nás v podstatě formovala. Po letech strávených na základní umělecké škole jsem se začal tvorbě věnovat naplno.

Co vy, umění a puberta?

Dřív jsem měl v sobě zabudován vzorec, že se uměním nedá uživit. V době, kdy jsem šel na střední školu, nebylo třeba tolik kreativních profesí, jako je tomu dnes, a proto jsem se rozhodl nastoupit na Obchodní akademii v Olomouci, i přes to, že mé okolí přesvědčovalo, abych šel na uměleckou střední školu. Po střední škole jsem už zvažoval Akademii výtvarných umění nebo Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, ale ani na jednu ze škol jsem se nedostal. To mě neodradilo a začal jsem se umění věnovat sám po své ose. A nějak to zatím prochází, tak snad to bude procházet i nadále!

Co vás vedlo k vytvoření vlastního brandu hned po maturitě?

Prvotní impuls k vytvoření vlastního brandu mi nastínila paní Zikmund, učitelka na obchodní akademii. Chtěla, abych jí věnoval obrázek ukřižované baletky, který polemizoval nad tím, že baletka ukřižovala, obětovala svůj život tomu, co miluje. Mně ale bylo líto jí ten obraz dát, a proto mě u maturity napadlo převést pro ni toto dílo na tričko. Tím, jak mě paní Zikmund pořád „tlačila“, mě vlastně i motivovala k vytvoření vlastní značky. Tisknout svoje malby a kresby na trička mi přišlo jako nejjednodušší forma, jak s lidmi sdílet mou tvorbu. Líbilo se mi, že lze tímto způsobem sdílet nejen vizuální podobu, ale i celý příběh, který za danou kresbou je. Pustil jsem se do brandu sám, protože mám rád své vlastní pole působnosti a nesnáším, když mi někdo rozkazuje, co bych měl dělat. Odmala mám problém s autoritami, a proto pro mě byla nereálná představa pracovat pod někým.

Jak na vaše začátky vzpomínáte?

Já toto období vnímám hezky. Ačkoliv cesta k úspěchu byla klikatá a první úspěchy přišly až po dlouhé době, tak zpětně bych řekl, že jsem měl obrovské zapálení do toho, co mě baví. Nebál jsem se oslovovat lidi, psát různým firmám, na různé projekty, a to pro mě byla taková škola. Myslím si, že díky tomu, že jsem nenastoupil na vysokou školu, jsem neměl potřebu čekat, až mě někdo objeví. Spíše naopak, nikdy jsem neměl problém někomu o sobě říct, nebál jsem se sáhnout po příležitosti (ovšem v nějaké únosné míře). Toto praktikuji mimo jiné dodnes a díky tomu vznikají další a další projekty, kolaborace. Proto bych moje začátky označil za inspirující!

Jak byste charakterizoval vaši cílovou skupinu?

Na úplném začátku byla mojí cílovou skupinou generace Z. Postupem času jsem začal rozšiřovat své portfolio a tím i svoji cílovou skupinu. Zmíním třeba upcycling saka, která mají na sobě nášivky mých maleb, ty už nejsou jen pro generaci Z, ale vynosí je rozhodně i jiné, například generace Y či mileniálové. Ačkoliv se má cílová skupina rozšířila, pořád vnímám za nejbližší cílovku právě generaci Z.

Jaký je koncept vaší značky? Co by měl zákazníkům předat?

Všechno vychází z mé autorské tvorby, koncept brandu je tedy jakýmsi portfoliem mé tvorby. Chtěl jsem docílit toho, že lidi přestanou považovat umění za něco drahého, co může jen viset na zdi. Díky mým kolekcím mohou díla putovat mezi lidmi a lidskými osudy, protože ty jsou pro mě velkou inspirací. Každé mé dílo nese svůj příběh či myšlenku a díky tomu, co dělám, mohou lidé má díla nosit, reprezentovat danou myšlenku, a stát se tak sami uměleckým dílem!

Mohl byste našim čtenářům říct o vaší spolupráci s firmou Puma?

Pumu jsem oslovil před třemi lety sám. V té době mě napadla myšlenka vyrobit upcyclingové mikiny, zkrátka dát kouskům, které by se už nevyužily, nový život. Neznámější firmy, které vyrábí mikiny, jsou právě společnosti Adidas, Nike a Puma. Proto mě napadlo oslovit všechny tři česká marketingová oddělení firem a z Pумы se mi za patnáct minut ozvali, že by o spolupráci měli zájem. Tak celá spolupráce vznikla a od té doby jsme představili už třetí kolaboraci, která se věnuje historickým milníkům značky. K oslavě 75 let značky Puma jsem měl za úkol ztvárnit celou jejich historii a významné ikonické momenty. Tato kolekce je jen sběratelskou či ambadorskou kolekcí. Předchozí kolaborace jsou normálně prodejní a obtiskly se do nich jiné příběhy. Mimo jiné bych tuto spolupráci označil za jednu z těch, na které rád vzpomínám. Protože celá tahle spolupráce pro mě byla hodně milníková v tom, že je to značka, která ve světě nikdy nic takového nedělala. Jediné české

zastoupení Pумы podpořilo mladého umělce, který nemá ve světě velké jméno. Nebála se udělat něco takhle malého, ale přesto unikátního, v porovnání se světovým měřítkem. Myslím si, že tahle spolupráce přepsala dějiny celé značky, a na to jsem opravdu hrdý. Puma pro mě představovala vždy světovou značku. Na této spolupráci mám rád to propojení se sekáčovým prostředím, které je udržitelné a hraje v úplně jiném směru. Ožívujeme tak věci, které byly odepsané.

Jaká kolekce pro vás byla nejnáročnější?

No, obecně lze říct, že nejnáročnější jsou vždycky klientské kolekce, tj. na zakázku pro externího klienta. Protože vždy za tím vším stojí určitá značka, která má určité prvky – různá loga, značky, barvy, tyhle prvky musím samozřejmě dodržet a díky tomu nemám úplně volnou ruku. Ale musím říct, že díky těm pravidlům a náročnosti je to o to zábavnější. Protože když dělám něco sám pro sebe, mám vždy čisté plátno a volné pole působnosti, což je někdy tak svobodné, až je těžké to vlastně uchopit a jít tím správným směrem.

Co bylo vaší motivací při tvorbě merche pro Galerie Šantovka?

Když se mi marketingové oddělení Šantovky ozvalo, prvotním zadáním bylo, aby merch ztvárňoval futuristickou vizi, protože právě Šantovka je takovým futuristickým prvkem Olomouce. Ale zároveň měl merch reflektovat to, co se v Šantovce děje. Obraz, který na merchi je, ztvárňuje nesnesitelnou lehkost bytí. Myšleno tak, že všechny tlačí čas, úkoly a povinnosti, pořád jsme všichni online a máme potřebu být v kontaktu s někým dalším. Smyslem je symbolizovat, že úplně nejkrásnější je se jen tak nadechnout, nechat se rozplynout a jednoduše nesnesitelně být a krásně žít. Jednoduše řečeno, obraz ztvárňuje kontrasty našich životů.

Mottem merche je „Galerie na každém z nás“.

Jak jej vnímáte?

Každý z nás je taková chodící galerie nebo umělecké dílo. Kdybychom měli ztvárnit naše životy, tak každý z nich by byl úplně úžasný, specifický a něčím zajímavý. Chtěl bych v lidech probudit vášeň nebát se vystoupit z komfortní zóny, vzít si na sebe třeba něco neobvyklého, beze strachu, že by se na Vás jiní dívali skrz prsty. Vnímám to

tak, že by každý měl být hrdý na to, jaký a kým je, a mít se právě za to rád. V galerii taky nenajdete stejná díla, můžete tam najít čmáranice, kresby, ale i přehnaná díla. Tak bychom měli být i my trochu přehnaní díky Galerii Šantovka. Do budoucna bych měl určitě zájem podílet se na něčem podobném. Pocházím z Olomouce a právě tato spolupráce pro mě znamenala určitý návrat ke kořenům. Do Šantovky jsem sám chodil, ať už za školu, nebo se jen tak poflakovat s kamarády. Tato spolupráce pro mě byla velmi příjemná a umožnila mi se opět propojit s Olomoucí.

Upcycling je jednou z předností, který Šantovka merch má. Využíváte upcycling v tvorbě často?

Ano, rozhodně jej využívám. Například na jaře vyšla kolekce „Vacaciones“, která zahrnovala saka, společenské vesty, košile i kalhoty. Jednoduše kousky, které by si člověk představil na nějakou společenskou událost. Kousky z kolekce „Vacaciones“ si můžete vzít třeba i na kávu s přáteli a díky tomu dáte kouskům zcela nový význam, než bylo v původním plánu.

Umění není jediné, čemu se věnujete. Řekněte nám něco o vašem podcastu.

Podcast „My děti ze stanice 2020“ vznikl před třemi lety a chtěl jsem prostřednictvím něj zpovídat lidi z uměleckého prostředí – své umělecké idoly. Na tehdejší scéně mi chyběl titul, který by se zaměřoval primárně na umění. Samozřejmě postupem času se linka podcastu vykolejila a dnes mými hosty nejsou jen umělci, ale všichni, kteří jsou podle mě něčím zajímaví a přijmou pozvání do angažmá. Například kandidátka na prezidentku Danuše Nerudová, mí oblíbení zpěváci či kapely. Když se na to dívám zpětně, podcast v podstatě léčí má dětská traumata. Jak jsem zmínil, byl jsem hodně uzavřený dítě a podcast mi otevřel tyto moje životní dveře. Podcasty pořádám i živě, většinou se jich účastní okolo šedesáti lidí a zvu vždy tři hosty. Do budoucna rozhodně další live podcasty plánuji!

Rok 2023 je skoro u konce, jak byste jej zhodnotil?

Já bych řekl, že tento rok byl moc hezký. Měl naprosto všechno, byla to taková horská dráha slastí a strastí, ale ve finále to byla opravdu

příjemná horská dráha, ze které člověku není špatně. A to ať už z pohledu osobní, kariéerní či cestovatelské roviny.

Prozradíte nám vaše plány do budoucna?

Já jsem hodně spontánní plánovač a to znamená, že nemám úplně rozplánované věci. Ale spolupracuji teď na nové kolaboraci s pražskou firmou 1981 Secondhand. To bude opět upcyclingová kolekce, která vyjde v prosinci. Mimoto mě v prosinci čeká dražba obrazu, který byl použit na merch Galerie Šantovka, v Envelopa Office Center (pozn. redakce: dražba se bude konat 14. prosince 2023). A příští rok bych se měl podílet na porcelánové kolekci pro jeden pražský hotel. Takže budu mít možnost si vyzkoušet jinou formu pomyslného „plátna“.

Je něco, co byste čtenářům vzkázal?

Za mě je nejdůležitější být konzistentní ve své tvorbě, umět být dravý, nebát se někoho kontaktovat a nebyt zklamaný z neúspěchu. Cesta každého z nás, i ta má, je každý den plná zvratů, a ne každá minuta je růžová. Má dálnice byla píle, kterou si od malička spravuji a pomalými krůčky vylepšuji. Avšak nemusíte vědět, co od života chcete. Všude vidáme a čteme příručky chytrosti, jak si jít za svými sny, ale to za mě není gró. Někdo sen nemá. Někdo neví, co se životem, a občas to mám i já. Nekladme na sebe zbytečně vyhrocené nároky. Prostě jen tak budme, zkoušejme, co nás baví. Kdo ví, jestli napořád, nebo třeba jen dnes. Za mě netkví kouzlo života v tom mít ve dvaceti hypotéku, dvě auta nebo miliardy na účtu. Tím však neříkám, že to pro někoho náplň být nemůže. Zkrátka si každý dělejme život podle sebe. Hezčí, krásnější, uvolněnější, nechme ho plynout a neporovnávejme se. Hledme si vlastního oltáře, no ne? ■

Produkce Galerie Santovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografie HDR Stash

Boty, Hannah, **3 779 Kč**
Batoh Osprey, Hannah, **3 599 Kč**
Tričko, Hannah, **690 Kč**
Kalhoty, Hannah, **4 290 Kč**
Bunda, Hannah, **4 667 Kč**

Model a modelka Marek a Sára

Oblečení Hannah, Galerie Šantovka; Nordblanc, Galerie Šantovka

Lokace Svatý Kopeček, Olomouc

ŠANTÁN

do přírody

Bunda, Nordblanc, **3 295 Kč**
Kalhoty, Nordblanc, **2 795 Kč**
Boty, Nordblanc, **3 599 Kč**

Bunda, Meatfly, **3 199 Kč**
Boty New Balance, Meatfly, **2 749 Kč**
Legíny, Meatfly, **999 Kč**
Brýle, Meatfly, **399 Kč**
Batoh, Meatfly, **1 599 Kč**

Produkce Galerie Šantovka
Vizážistka Nikola Šachbazjan
Styling Natálie Fajtová
Fotografie HDR Stash

Modelka a model Viktorie a Martin

Oblečení Meatfly, Galerie Šantovka; Sportisimo, Galerie Šantovka

Lokace Svatý Kopeček, Olomouc

Š A N T Á N

Mikina Vans, Sportisimo, 1 849 Kč
Boty Adidas, Sportisimo, 1 399 Kč
Tepláky, Sportisimo, 549 Kč

Bunda, Meatfly, **3 199 Kč**
Boty New Balance, Meatfly, **2 749 Kč**
Legíny, Meatfly, **999 Kč**
Bryle, Meatfly, **399 Kč**
Batoh, Meatfly, **1 599 Kč**

Mikina Vans, Sportisimo, **1 849 Kč**
Boty Adidas, Sportisimo, **1 399 Kč**
Bunda HEAD, Sportisimo, **1 399 Kč**
Tepláky, Sportisimo, **549 Kč**

Fantastický zimní čas pro celé rodiny

Oblíbené zimní prázdniny, ale i víkendy nabízejí spoustu volného času. Ne každý chce nebo může vyrazit na sjezdovku či na běžky, a přitom sedět jen doma u televize se člověku také nechce. Hrady a zámky bývají přes zimu většinou zavřené, stejně tak třeba jeskyně. V regionu přesto naštěstí existuje spousta možností, jak trávit volný čas, a to dokonce v teple a suchu.

Velmi častou součástí nabídek bývají výstavy zaměřené na některý z aspektů vánočních svátků či tradic s nimi spojených. Není to ale zdaleka všechno. Můžete se podívat třeba do fascinujícího světa motosportu, do tajemných mikroskopických detailů minerálů či na mimořádně vzácná a jen dočasně prezentovaná historická univerzitní žezla.

Podívejme se tedy, co všechno nabízejí muzea a galerie v Olomouckém kraji. Nuda by nám podle toho určitě neměla hrozit ani během zimy.

POKLADY TAJEMNÉHO SVĚTA POD MIKROSKOPEM

Čedič, mramor a pískovec zná asi každý. Ale co třeba pegmatit, svor nebo znělec? I to jsou názvy hornin, které můžete poznat díky výstavě v Mendelově sále Vlastivědného muzea v Olomouci.

Myslíte si, že horniny jsou jednotvárné, šedivé a naprosto nezajímavé? Přesvědčte se o opak. Pod mikroskopem v sobě obyčejný kámen ukrývá barevný vesmír minerálů. Horniny jsou součástí zemské kůry, po které denně chodíme a kterou využíváme. Jsou výsledkem nahromadění nerostů a mohou být jak zpevněné, tak i nezpevněné. Jde tedy o nejrozšířenější a nejvýznamnější složku neživé přírody. Jsou směsí minerálů a jejich složení nelze vyjádřit chemickým vzorcem. Náhodnému pozorovateli se mohou zdát naprosto nudné. Zkušený geolog však na základě okem viditelných minerálů může orientačně určit, o jakou horninu se jedná. Nej přesněji se ale horniny určují pod mikroskopem.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM OLOMOUC

Výstava Kameny pod mikroskopem trvá do 7. ledna 2024.

V PŘEROVĚ MŮŽETE ZAŽÍT VÁNOCE NA ZÁMKU

Muzeum Komenského v Přerově nabídne během zimních týdnů možnost spatřit vánočně vyzdobené lidové interiéry, současně doplněné o sportovní náčiní a kolekci zimního oblečení z dob našich praprarodičů. Malí i velcí návštěvníci si budou moci prohlédnout historické sáňky, lyže či lední brusle, na kterých děti v minulosti dováděly.

Vánoční výstavu i letos obohatí tradiční Zbořilův betlém, který nese název po svém tvůrci, řezbáři Bedřichu Zbořilovi z Černých Bud u Sázavy. Celý betlém tvoří 130 figur vysokých 30 centimetrů, vyřezaných z lipového dřeva. Bedřich Zbořil nezástal jen u tradičních figur, ztvárňujících betlémský příběh, ale zahrnul do něj i postavy, které znázorňují řadu řemesel a výjevů ze všedního života venkovanů.

ŤUK, ŤUK ANEB JAK SE KDYSI DATLOVALO

Rok 2024 přináší i jedno neobvyklé jubileum – 310. výročí od první zmínky o psacích strojích. Ačkoliv ve 20. století to byla zcela nepostradatelná pomůcka, dnes se jedná spíše o retro dekoraci, se kterou se nejčastěji setkáme už jen v ordinacích starších lékařů nebo se nám na ni práší doma na půdě.

Muzeum v hranické Staré radnici si pro zájemece připravilo výstavu „Ťuk, ťuk aneb Jak se kdysi datlovalo“. Expozice nabídne nejen unikátní pohled na několik desítek psacích strojů od různých výrobců, ale taktéž možnost nahlédnout do historie výroby těchto psacích pomocníků. Zážitek si zájemci doplní o zkoušku psaní na psacích strojích značek Urani 8 a Kapel, což pro mladší generace může být zcela unikátní zkušenost.

MUZEUM A GALERIE HRANICE

Výstava je otevřena od 14. prosince do 3. března 2024.

KOUZLO NEJSTARŠÍCH VÁNOČNÍCH OZDOB

Pamatujete si vánoční ozdoby z dob babiček či spíše prababiček? Pokud ne, tak díky sbírce Jitky Mrkosové se vám otevře unikátní pohled do minulosti této řemeslné tvorby. Více než dvanáct let se Jitka Mrkosová ze Šumperska věnuje své vášni, kterou je sbírání vánočních ozdob. Podnikatelka shromáždila několik stovek nejkrásnějších unikátů z období od druhé poloviny 19. století až po ty, které se věšely na vánoční stromky v dobách normalizace.

Od staříčkových ozdob z vaty, které mají připomínat snih, z papírmaše s figurálními, zvířecími a dalšími motivy až po tradiční české skleněné a perlové ozdoby. Přijďte se vánočně naladit a nasát tu správnou sváteční atmosféru do litovelského muzea.

MUZEUM LITOVEL

Výstava Staré vánoční ozdoby trvá do 20. ledna 2024.

A to stále není všechno! Návštěvníci se tu budou moci pokochat originálními českými vánočními ozdobami z opavského výrobního družstva Slezská tvorba. Děti si budou moci během doprovodného programu pro školy vyzkoušet kreativitu a zručnost při vlastnoručním zdobení krásných skleněných baněk.

MUZEUM KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ

Výstava je otevřena od 5. prosince do 7. ledna 2024.

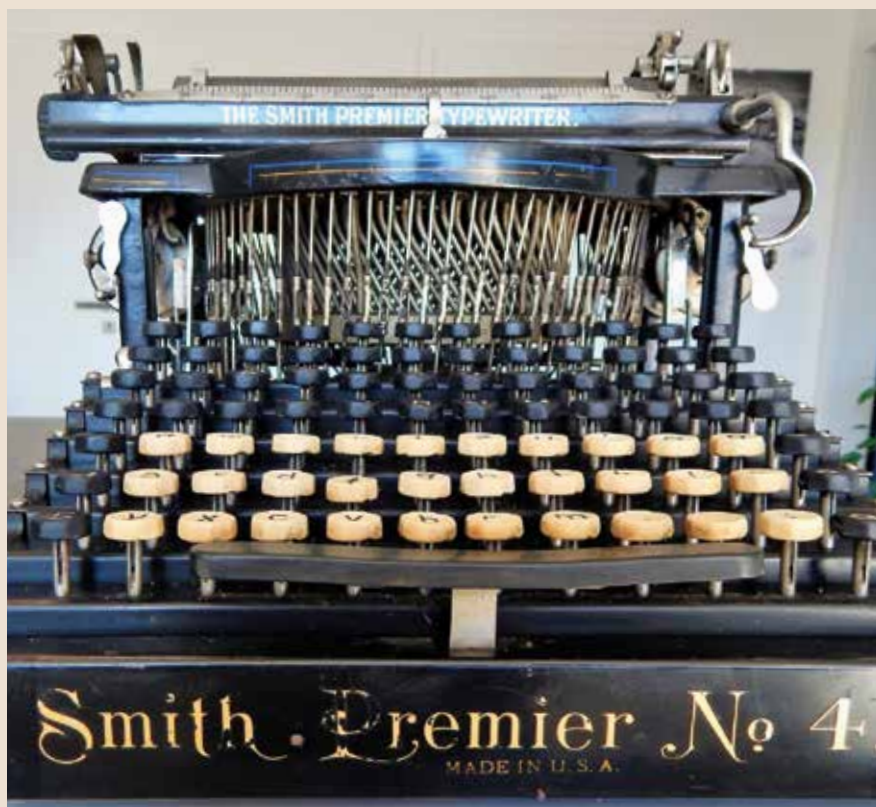
SKORO DVA A PŮL TISÍCE MINERÁLŮ!

A v Přerově ještě zůstaneme. Do konce letošního roku budou mít návštěvníci možnost navštívit Expozici minerálů, která čítá až 2 358 položek, jež byly prostupně získány právě pro přerovské muzeum. Sbírkou vytvořil bývalý ředitel Středomoravských elektráren v Přerově Ing. Alois Němec, který minerály a horniny z celého světa sbíral a vyměňoval je za nálezy z Čech a Moravy.

Dodnes jsou exponáty uloženy v původních vitrínách, které muzeu věnovala správní rada Středomoravských elektráren již v roce 1938. Na výstavě narazíte na unikátní minerály z Čech i zahraničí a mimo to můžete vidět i bronzovou bustu Aloise Němce, kterou vytvořil na zakázku Igor Kitzberger.

Muzeum Komenského v Přerově

Výstava je otevřena do 31. prosince 2023.

VŮNĚ DŘEVA A KRÁSNÉ PRÁCE

V prosinci nemusíte zažít jen vůni hřebíčku nebo punče, ale díky jedné parádní výstavě taktéž vůni dřeva. Do šumperského vlastivědného muzea se znovu vrací se svou autorskou tvorbou sochařka Dagmar Koverdinská. Vzorem byl pro umělkyni její otec, řezbář, který měl sklon k jemné a ornamentálně bohaté kompozici a tuto krásnou zálibu zanechal ve výtvarném myšlení své dcery. Sochy umělkyně jsou specifické výrazem, v němž máte možnost na první pohled spatřit duši dřeva a jeho tajemnou hloubku, kterou, který tento materiál nese a není na první pohled zřetelná.

Dagmar zmiňuje, že pro své sochy nedělá už ani náčrtky. Kreslí rovnou na špalek a přizpůsobuje se různým kazům a nachýlením. Rukopis autorky charakterizuje starosvětsky stylizovaná, převážně figurální tvorba, kterou doplňují přírodní motivy a symboly. Díky tomu se návštěvníkovi nabízí duchovní obsah, který je pro něj dobře srozumitelný.

Výstava bude zahájena vernisáží 8. prosince od 17 hodin za doprovodu malínské kapely PospaBand.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V ŠUMPERKU

Výstava Dřevěné sochy Dagmar Koverdinské je otevřena od 8. prosince do 17. března 2024.

VÍTE, ČÍM VONÍ VÁNOCE?

Pro adventní období je typické cukroví. Nejedna rodina se každoročně věnuje pečení, ke kterému využívá známé formičky, vykrajovátko a osvědčené recepty babiček. Kromě obvyklých ingrediencí se k výrobě cukroví využívá i řada druhů koření a aromatických přísad. Zcela nová vánoční výstava v šumperském muzeu vás zavede do světa cizokrajného koření a prozradí vám tajemství získávání těchto přísad. Na výstavě si budete moci prohlédnout také nejrůznější pomůcky, které používaly už naše babičky, a možná zde narazíte i na nějaký nevyzkoušený či dávno zapomenutý recept. Potěšte své smysly a přijďte se inspirovat do Šumperka.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V ŠUMPERKU

Výstava Čím voní Vánoce trvá do 28. ledna 2024.

CO SE DOOPRAVDY DĚJE, KDYŽ ZIMNÍ PŘÍRODA SPÍ?

Když přijde zimní období, příroda prochází mnoha změnami. Pokud vás zajímá, jakými proměnami prochází rostliny a živočichové při přípravě na nejméně období v roce, pak je pro vás výstava „Když příroda spí“ tím pravým cílem. Celá expozice je koncipovaná jako procházka zimní přírodou, během které máte možnost zjistit, co dělají rostliny a živočichové pro to, aby náročné zimní období přežili.

Výstava vás naučí rozlišovat „pravé“ a „nepravé“ zimní spáče a také vám ukáže, jak můžete aktivně pomoci zimujícím živočichům. Dozvíte se, co stojí za ptáčím migrací a kam ptáci každoročně na zimu odlétají, jak přečkávají zimu včely, vosy a další druhy hmyzu.

MUZEUM A GALERIE V PROSTĚJOVĚ

Výstava je otevřena do 7. ledna 2024.

VÁNOČNÍ INSPIRACE, BOŽÍ RODINA A ANĎĚLÉ

Prosincové období je tradičně spojováno s vánočním obdobím a sváteční tematikou. A pokud letos hledáte inspiraci, jak zútulnit a vyzdobit vaše domovy, zavítejte na vernisáž „Vánoční inspirace“, která na Vás čeká v Muzeu a Galerii v Prostějově. Vernisáž přinese ukázky ozdob, jež byly zhotoveny ručně z přírodních materiálů, jako je bavlna, příze, dřevo či keramika. Narazíte na nazdobené vánoční stromečky a podívanou obohatí různě pojaté betlémy. Vánoční náladu návštěvníkům výstavy přijemní také kolekce obrázků s tematikou Boží rodiny či andělů, za kterou stojí výtvarník Luboš Kafka.

MUZEUM A GALERIE V PROSTĚJOVĚ

Výstava Vánoční inspirace je otevřena do 7. ledna 2024.

BETLÉMY Z TUZEMSKA I ZE ZAHRANIČÍ

K Vánocům neodmyslitelně patří betlém. Petr Vepřek z obce Nemile je vytrvalým sběratelem těchto úchvatných vyobrazení scén narození Ježíše. Jeho sbírku, která čítá více než 300 betlémů, mohou zájemci navštívit v zářežském muzeu už od 6. prosince. Vystavené betlémy jsou vyrobeny z nejrůznějších materiálů a pochází z různých oblastí světa. Máte tedy možnost porovnání stylu českých betlémů s estetikou různých exponátů ze zahraničí.

MUZEUM ZÁBŘEH

Výstava je otevřena od 6. prosince do 21. ledna 2024.

KOUZLO A HISTORIE PRÁCE SE SKLEM

České sklářství se považuje za nadčasový fenomén a je jednou z největších kulturních hodnot. A to z toho důvodu, že jen málo řemesel v našich zemích má tak hlubokou tradici jako právě sklářství a také díky němu jsme se proslavili po celém světě. Výroba skla byla vždy spojována s horskými pohraničními oblastmi a jinak tomu nebylo ani v Jeseníkách. Výstava vám nabídne pohled do dějin řemesla a čeká vás samozřejmě množství ukázek z tvorby zručných starých i současných sklářských mistrů.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA

Výstava Historie a současnost sklářství je otevřena do 2. února 2024.

VÁNOČNÍ OZDOBÁRIUM V HRANICÍCH

Doba Vánoc je klíčovou částí celého zimního období, jeho atmosféra i estetika nás provází velkou část zimy. Přijměte tedy pozvání k příjemné vánoční inspiraci. Skleněné baňky, slaměné, kovové, dřevěné, látkové a další ozdoby na vánoční stromeček vás potěší ve výstavní síni na Staré radnici v Hranicích. Lákadlem bude kolekce dětských a retro ozdob, ale také historický dřevěný betlém ze sbírek hranického muzea. Atmosféru výstavy doplní vánočně laděné fotografie.

Dovíte se zde i mnohé o historii vzniku ozdob. Věděli jste například, že první skleněnou baňku vyfoukl sklář z francouzského městečka Goetzenbruck v polovině 19. století? Tehdy se zde totiž urodilo málo ovoce a stromečky nebylo čím ozdobit, a tak skláře napadlo vyfouknout jednoduchý tvar jablka ze skla a stromek skleněnými jablky ozdobit. Nápad se ujal a dostal se postupně i do dalších zemí Evropy. Ještě na začátku 30. let 20. století se k nám skleněné ozdoby dovážely. To se však krátce nato rychle změnilo a od poloviny 30. let už začaly být skleněné ozdoby našich sklářů velmi oblíbené a vyvážely se dokonce i do Ameriky. Tradiční české foukané vánoční ozdoby patří dodnes k vyhlášeným u nás i ve světě.

Výstavu vánočních ozdob ve Staré radnici můžete navštívit vždy od úterý do soboty, v čase od 9 do 12:30 a od 13 do 16 hodin. Vstupné je zdarma.

STARÁ RADNICE HRANICE

Výstava je otevřena do neděle 28. ledna 2024.

V MUZEU SILNIC O MOTORISTICKÝCH ZÁVODECH

Na skvělou výstavu fotografií z prostředí motoristických závodů můžete zavítat do Muzea silnic ve Vikýřovicích u Šumperka. A je na co se dívat, tvorbu šumperského rodáka Vratislava Ondráčka můžete obdivovat na 70 velkoplošných fotografiích. Kolem aut se autor pohyboval prakticky od dětství a „velké“ závodění začalo už v jeho šestnácti letech. Dlouhé roky se věnoval motokárář, poté necelé dvě sezony strávil v kokpitu závodní formule a na chvíli přisedal i na motorky. Roli závodníka postupně vyměnil za práci redaktora pro magazín Broom, kde se věnoval motokárovému sportu. Ke sportovní novinářině se přidalo i fotografování, které mu nakonec učarovalo. Začal navštěvovat sportovní podniky doma i v zahraničí, včetně evropských a světových šampionátů. Byl u mnoha skvělých výsledků českých motoristických sportovců a měl také možnost fotografovat závodnické začátky některých současných zahraničních hvězd motosportu. Jako novinář a fotograf se zúčastnil i populárního závodu 24 hodin v Le Mans v roce 2013. Na základě novinářských a fotografických výsledků obdržel permanentní akreditaci od Mezinárodní automobilové federace FIA. V současné době Vratislav Ondráček působí nadále jako fotograf a novinář pro oblast motosportu. Výstava je instalovaná ve Velkém výstavním sále vikýřovického muzea a je možné ji navštívit vždy od úterý do soboty, od 9 do 16 hodin. Základní vstupné činí 50 korun, snížené 20 korun.

MUZEUM SILNIC VE VIKÝŘOVICÍCH

Výstava je přístupná do 20. ledna 2024.

Draps
FASHION

ČESKÁ MÓDA
KOLEKCE 2023

Tancem osvobodit to,
co skrýváme
uvnitř

Foto archiv Michaely Přikrylové
Text Michal Folta

”

Michaela Příkrylová působí při osobním setkání jako člověk plný energie a chuti k aktivitě. Přesně taková je i při svých tanečních kurzech, kde učí desítky a desítky dívek a žen modernímu tanci a tanci na vysokých podpatcích. Je to kombinace společenské a sportovní disciplíny a duchovního cvičení, říká sama Michaela Příkrylová, kterou nejspíše najdete pod značkou Heeling by Michaela či v souvislosti s tanečním souborem Heeling Company.

Dáváte teď jeden rozhovor za druhým. Myslíte, že tím teď sklízíte plody své práce?

Ono to není zase tak úplně najednou, myslím, že se všechno vyvíjí správně organicky tak, jak má. Začínala jsem v úplně maličké tělocvičně se čtyřmi klientkami, tehdy to byla ještě brigáda k vysoké škole. Své kurzy jsem začala prezentovat nejdříve sama na sociálních sítích, pak jsem je mohla i díky přátelům představit v různých podcastech a nakonec přišly i ty novinové rozhovory. Já věřím tomu, že věci jdou tak, jak jít mají.

V jednom rozhovoru jste zmínila, jak si mnozí myslí, že když je tanec vlastně zábava, měla byste to dělat s chutí zadarmo nebo za malinkou odměnu. Je to tak pořád?

Když jde o komerční vystupování naší taneční skupiny Heeling Company, například při natáčení nějakých klipů, stává se opravdu často, že tanečnice finančně podhodnocují. Říkají přesně to, co vy – je to přece váš koníček, zábava, baví vás to, máte to dělat rádi, díky naší zakázce

se aspoň zviditelníte, a podobně. Přitom za našimi vystoupeními jsou hodiny a hodiny práce, pronájem sálu, příprava kostýmů a choreografie...

Umíte se takovému podceňování bránit?

Ze začátku, když jsem si ještě nebyla vlastně úplně jistá sama sebou, to bylo těžké. Postupem času jsem se ale dostala k tomu, že umím ohodnotit naši vynaloženou energii a úsilí, a pokud tomu nabídka neodpovídá, nemusím na všechno kývnout. Kolikrát říkali, budete mít díky tomu skvělé promo, já si ale říkám, že nepotřebuji náš úspěch stavět na něčem promu, ale na vlastní práci.

Pojďme tedy k tanci. V Olomouci vedete taneční kurzy. Musí být něčím speciální, jinak byste neměla tak velký zájem. Zkuste je stručně charakterizovat.

Jde o dva styly, učím současný tanec, tedy contemporary, a pak tanec na vysokých podpatcích, High heels dance. Jsou to dvě odlišné disciplíny a dohromady se obou kurzů účastní teď asi 110 klientek. Do mých kurzů dávám maximum ze sebe, jsem k nim maximálně otevřená, moje klientky to vnímají a já zase vnímám je, zajímá mě, jak se mají, a záleží mi na tom. Ráda slyším jejich zpětnou vazbu a chci vědět, co se s nimi i vlivem tance děje.

Vnímáte váš tanec spíše jako společenskou, nebo sportovní disciplínu, nebo spíše jako prostředek k vnitřnímu uvolnění a zdravému člověku?

To je krásná otázka. Za sebe říkám, že v tom vidím všechny tyto tři aspekty, které jste zmínil. Ačkoliv divák vidí krásný tanec, prováděný jakoby přirozeně a lehce, jsou za tím roky dřiny a tréninku. Současně se ale během tanečních kurzů postupně otevíráme, dostáváme se k věcem uzamčených v našich nitrech, a to je ta část, která podle mého názoru vede k ozdravení člověka.

Připouštíte, že za perfektním tancem jsou roky dřiny, vy sama jste od tří let cvičila gymnastiku a neustále jste sportovala, máte doma spoustu medailí. Co ty klientky, které takovou přípravu za sebou nemají?

Je fakt, že od těch tří let jsem se sportu věnovala neustále. Pokud ale jde o účastnice mých kurzů, tam si musíme hned říct, že cílem není,

aby tanečnice vypadala přesně jako lektorka. Tam my nesměřujeme, to není smysl naší práce. Důležité je mít chuť a radost z pohybu. Pokud se spojí praxe a radost z pohybu, zlepšování je u každého nevyhnutelné. Z některých klientek se opravdu stanou profesionální tanečnice, u jiných zůstaneme na té úrovni, že nám pohyb dává radost a uvolnění. Rozhodně ale platí, že se každý během kurzů zlepšuje.

Mají u vás ženy na začátku trému, stydí se?

To ano a platí to ve více rovinách. Ta první se samozřejmě týká nižší sebedůvěry, na začátku si klientka není jistá, nakolik dokáže všechno, co se učíme, jak je pohybově talentovaná a zdatná. Velmi brzy ale zjistí, že je ten ostych zcela zbytečný, protože ani já, ani ostatní tanečnice nikoho nekritizujeme, není nutné, aby byl každý hned skvělou tanečnicí. Druhá rovina studu je taková hlubší. Mnohé ženy se stydí projevovat svoji ženskost. Svět, ve kterém žijí a pracují, je orientovaný na výkon, na odvedenou práci, na to, aby se v praktickém životě prosadily a uplatnily, a svou ženskost tak vlastně skrývají. U mě ženy učím tuto ukrytou a skrývanou ženskost uvolnit a plně projevit.

Tahle rovina mě vlastně ani nenapadla. Jak se to projevuje?

Při kurzech někdy vnímám, že se klientky začnou jakoby schovávat, uzavírat do hrudníku, stydět za to, že jsou ženy. Přitom mohou naopak dávat najevo, že jsou krásné, že jsou sexy, něžné, vášnivé, prostě že jsou ženy. Tento princip mimochodem platí i pro muže, i ti se mohou bát dávat najevo tuto stránku osobnosti. Někdy jde i o to, že ten člověk zažil nějaká traumata, citová zranění, a proto se bojí otevřít. Mým cílem je během lekcí najít cestu, jak tato omezení odhodit a otevřít tu vnitřní krásu a radost.

„Učím ženy tuto ukrytou a skrývanou ženskost uvolnit a plně projevit.“

A toto se týká jak vašich lekcí současného tance, tak i tance na vysokých podpatcích?

Ano, právě tohle mám na tom ráda. Začínala jsem jen s výukou contemporary, tedy současného tance, a při nich je samozřejmě i projevování emocí a vnitřní energie. Potom jsem zjistila, že potřebuji přece jen ještě něco víc, ještě více projevit vnitřní oheň a vášně, a tak jsem k současnému tanci přidala lekce high heels dance, tance na vysokých podpatcích. Oba dva tyto styly podle mě mohou být klíčem k uvolnění vnitřního napětí a k určitému vnitřnímu ozdravení a otevření nové perspektivy života. Proto jsem také využila tu slovní hříčku, když slovo heel znamená podpatek a heal znamená léčit, uzdravovat, a vymyslela jsem název Heeling by Michaela a Heeling Company.

Když k vám přichází nová klientka, ví obvykle předem, do čeho jde a co si od toho slibovat?

Je to různé, ale mnohdy už mají první informace ze sociálních sítí, kde vidí něco, co se jim líbí, a chtějí si to zkusit. Hodně často se nové zájemkyně objeví i díky dobrým referencím od jiných účastnic našich lekcí. Já jim vysvětl-

luji, že si musí tanec vyzkoušet a samy zjistit, jak na ně působí a co jim přináší, protože mnohé zkušenosti prostě nejsou přenositelné, jsou silně subjektivní. Pak se teprve můžou podle svých vlastních dojmů rozhodnout, co od toho chtějí.

Není Olomouc na takovou komunitu tance malá?

Tohle jsem slyšela od počátku, různí lidé mě zrazovali a říkali, to musíš jet do Prahy a podobně. Já jsem říkala, že se tím nechci živit, že to dělám, protože mě to baví. A ono se to tak přirozeně vyvíjelo. Když jsem začínala při studiu, měla jsem čtyři klientky. Dnes je jich celkem sto deset. Nejsou ani zdaleka jenom z Olomouce, jsou to lidé z celé České republiky, jezdí sem i klientky z Bratislavy nebo Rakouska. Samozřejmě že Olomouc není Los Angeles, nemůže tu být spousta tanečnic, pravděpodobně tu nebude spousta tanečnic, které se tancem budou živit, ale vést takovou komunitu se mi tu povedlo, takže to možné je.

Na tanečních soutěžích vás člověk nepotká?

Já jsem na soutěžích vyrostla, od raného věku jsem se účastnila soutěží, mám celkem dost různých medailí, ale vracet se k tomu nechci. Cítila jsem, že to je pro mě toxické prostředí a že touto cestou prostě jít nechci.

Vaše klientky musí mít alespoň sedmnáct let, mladší prý neberete. Je i nějaká horní hranice?

Ne, žádná horní hranice neexistuje, to je zcela individuální podle situace a zdravotního stavu. A tu dolní věkovou hranici mám jen u high heels dance, protože to je skutečně už pro dospělejší ženy, je to velmi smyslné, choreografie i texty mohou být docela peprné, takže chci, aby klientka byla nějakým způsobem už zralá.

Jakým směrem chcete profesně jít, kam se ubíráte?

Začnu tím, co bych nechtěla. Nejde mi o to, abych s Heeling Company směřovala k vystoupením na plesech a firemních akcích. Mnohem víc bych chtěla, abychom se vyvíjely kulturním a uměleckým směrem, k co nejdokonalějšímu projevu.

Dostáváte od tanečnic i zpětnou vazbu?

Velice často, to se skoro po každé lekci dozvídám, kam se která klientka posunula. Mám velkou radost, bývají to mnohdy silnější příběhy, než jsem si sama uměla představit. Mnohdy jde o vyřešení zdravotních problémů, o změnu náhledu na nějaký životní problém a podobně. Říkám často ženám, že každý okamžik může ovlivnit to, jak se bude život vyvíjet dál, a jsem ráda, že to takto funguje, že máme vzájemné vazby a takto si pomáháme.

Zkuste si prosím vzpomenout na takovou zpětnou vazbu, která na vás zapůsobila nejsilněji... aniž bychom samozřejmě prozradili, o koho jde.

Můžu uvést příběh jedné tanečnice, která chodila intenzivně asi rok na oba kurzy. Byla taková milá, sluníčko, ale když došlo v našich debatách na nějaké vážnější věci, stáhla se. Pak po nějaké době naopak začala úplně zářit, vypadala jako proměněná. No a potom najednou přestala chodit. Říkala jsem si, co se stalo, proč nechodí. A ona se po pár měsících ozvala, že se asi šest let snažila s partnerem o miminko, ale stále to nešlo, a pak, jakmile se díky tanci vnitřně otevřela, to vyšlo. Tím nechci říct, že je tanec lékem na neplodnost, ale ona sama mi napsala, že cítí, že jí to v tom pomohlo. To mě opravdu hodně, hodně dojalo..

Pomáháte druhým, ale určitě i vy potřebujete někdy pomoci. Jaké to je vést lekce, když není dobře vám?

Funguje to oboustranně. Já se snažím být autentická, na nic si nehraju, nenasazuju si nějakou masku, rovnou přiznám klientkám, že mi dnes není dobře, a omluvím se jim. Ony to berou, myslím, že mají rády, když jedná na rovinu. A musím říct, že nakonec taková lekce obvykle pomůže i mně. ■

“

Adventní veĉer

Nadace rodiny Morávkových bude patřit hudbě

Adventní veĉer

Netradiční kulturní zážitek přinese 14. prosince Adventní veĉer Nadace rodiny Morávkových. V prostorách atria Envelopa Office Center se mohou lidé těšit na bohatý hudební program, v němž se představí přední čeští interpreti. Výtěžek ze vstupného věnuje nadace Soni Bílkové na nákup elektrického invalidního vozíku.

POMÁHEJTE S NÁMI

Máte ve svém okolí někoho, kdo by potřeboval naši pomoc? Víte o nějakém zajímavém charitativním projektu, který si zaslouží pozornost a finanční podporu?

Nebojte se nás kontaktovat na e-mailu: info@nadacemoravkovych.cz

„Benefiční adventní veĉer navazuje na tradici vánočních divadelních představení, na které jsme každoročně zvali všechny své přátele, podporovatele nadace, spolupracovníky a lidi, jimž není lhostejný osud těch, kteří se bez cizí pomoci neobejdou,“ připomněla zakladatelka Nadace rodiny Morávkových Helena Morávková.

Změna pojetí benefičního večera přišla poté, co bylo dočasně uzavřeno Divadlo na Šantovce. Nadace se proto rozhodla, že letošní benefiči pojme zcela jinak, a to hudebně. Kromě zajímavého programu nabídne veĉer i setkání s podporovateli a přáteli nadace a také občerstvení připravené restauracemi Bistro Paulus, Bistro Helen a Lobster Family restaurant.

Moderátorkou akce bude Gabriela Partyšová, která během dvouhodinového programu postupně na pódiu přivítá hned několik interpretů. Celý veĉer otevře hudebním vystoupením Olomoucké smyčcové kvarteto ve složení těchto hudebníků: housle – Sabina Dascalu, housle – Igor Kopyt, viola – Monika Pospíšilová a violoncello – Nikita Ruzhavinskii. Kvarteto zahraje filmové skladby od předních světových skladatelů Ennia Morriconeho a Nina Rota.

Dále se publikum může těšit na olomoucké pěvecké duo – sólisty Moravského divadla v Olomouci Eleny Prášilovou Gazdíkovou a Jakuba Rouska. V jejich podání zazní skladba ze známého muzikálu Bídníci nebo známá píseň Měsíčku na nebi ze Smetanovy Rusalky. Těšit se ale mohou lidé i na moderní skladbu Still Loving You od kapely Scorpions.

Vrcholem večera pak bude vystoupení předního českého hitmakera, skladatele a zpěváka Michala Davida, který představí své největší hity v unikátní klavírní podobě. Všem hostům tak dopřeje neopakovatelný hudební zážitek a navíc budou mít jedinečnou možnost se nechat unášet na vlnách hitů, které provázely naše generace.

Více informací naleznou zájemci na www.nadacemoravkovych.cz. ■

Nadace je poselstvím solidarity

Helena Morávková (uprostřed) při předání daru v Rodinném centru OLIVY

Vznik Nadace rodiny Morávkových se datuje k listopadu roku 2019. Tehdy se všichni dospělí členové rodiny Morávkových rozhodli, že v rámci jejich životních hodnot předají poselství lidské solidarity a respektování rodinných i společenských hodnot nejen svým dětem a vnoučatům, ale i všem svým přátelům a podporovatelům.

„Jsme vděční, že se nám postupně daří pomáhat těm, kteří to potřebují. Díky tomu objevujeme i sílu vlastního otevřeného srdce. Ale pravdou je, že někdy je velmi těžké určit, kdo Vaši pomoc potřebuje více, jestli nějaký velký projekt, prostřednictvím kterého pomůžete více lidem. Nebo jednotlivce. Je potřeba vždy v této pomoci nalézt balanc a správně se rozhodnout,“ přiblížila svoji práci v nadaci Helena Morávková.

Zároveň také dodala, že největší radostí je, pokud některý z příběhů chytne za srdce i někoho dalšího a společně s nadací tak pomáhá celá řada lidí, ale i firem. Právě letos takovým podporovatelem byla mimo jiné i firma Lorika, díky níž se přerozdělilo hned několik finančních částek projektům i jednotlivcům.

PODPORA SVATO-PULČÍKŮ Z ŘEPCINA

Základní škola Svatoplukova v Olomouci – Řepčíně, oblíbená mezi učiteli, rodiči i dětmi, je přesně takovým místem, kde se setkávají otevřená a pomáhající srdce. V rámci školy zde nedávno začali fungovat Svato-pulčáci, zapsaný spolek s velmi prospěšnými záměry. Nadace se rozhodla jeho činnost podpořit.

Spolek pomáhá dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí prožít adaptační kurzy, výlety

a kroužky společně se svými spolužáky a učiteli. Z činnosti spolku se také financuje stravování a volnočasové aktivity pomáhající v osobním či společenském rozvoji.

Kdokoliv by se chtěl podílet na dobré věci, může se také stát donátorem řepčínského spolku. Stačí přispět přímo na jeho účet **106522296/2250** nebo na účet nadace **52230/5500** a do zprávy pro příjemce uvést **Svatopulčáci**. Nadace rodiny Morávkových bude spolek podporovat i v dalších letech.

BEZBARIÉROVÁ KUCHYŇ PRO MICHALA

Velmi nás vždy potěší, když můžeme někomu splnit sny. Zvláště těm, k nimž osud sice nebyl přívětivý, ale které jejich postižení nezlomilo a svůj život si chtějí náležitě užít. Proto jsme tentokrát udělali radost Michalu Koutnému, muži s velkým srdcem, který svůj život pojal velmi aktivně a nezabránil mu v tom ani jeho handicap. A jak jsme jej potěšili? Společně s interiérovým studiem Pearl Design jsme Michalovi, který nesmírně rád vaří, zrealizovali bezbariérovou kuchyň.

Majitelka studia Eva Heinzová věnovala část prostředků a společně jsme tak vytvořili prostor v hodnotě za téměř 200 tisíc korun, který má smysl a dělá Michalovi radost.

DARY PRO VLADÍKA A MIHAJE

Paní Lysáková je statečná a milující maminka dvou chlapečků Vladíka a Mihaje, kteří mají zdravotní komplikace. Kromě naší pravidelné měsíční podpory jsme jim se společností Lorika letos přispěli na čističku vzduchu, oxymetr a mobilní klimatizaci v celkové výši 53 000 Kč. Je to dar zejména pro malého Vladíka, který trpí vrozenou srdeční vadou. Starší chlapeček Mihaj navštěvuje mini školku Rodinné centrum OLIVY a také Modrý klub, který jako nadace již druhým rokem pomáháme financovat.

Věříme, že všechny tyto aktivity a přístroje pomohou chlapcům zlepšit jejich životní podmínky. Touto cestou bychom také rádi poděkovali paní ředitelce Janě Petřivalské Vaculové za péči, kterou potřebným rodinám poskytují. ■

roboti

Autonomní roboti v úklidu jsou efektivní a úsporné řešení

Atalian

Na co se při zavádění robotizace zaměřujete?

Jsou to plochy, které v současné době umývají stroje. Robot jako takový je také stroj, takže nenahrazujeme lidskou práci na zakázce. Nasazujeme autonomní úklid podlahových a kobercových ploch. Zakázky jsou nyní nastaveny tak, že robot buď přináší úsporu, je to poskytováno jako služba zaměřená na extra kvalitu.

Jací klienti nejvíce využívají tuto robotickou službu?

Robot má největší uplatnění v místech, kde se pohybuje veřejnost, například v obchodních centrech, super a hypermarketech, ale jsou to také open space office s velkou kobercovou plochou, velké podlahové plochy.

Jak taková spolupráce konkrétně s klientem probíhá?

Jsou společnosti, kde spolu se zákazníky aktivně inovujeme na základě zpětné vazby. Zákazník přichází s dalšími náměty na „práci“ robota a inovacemi. My tyto požadavky zadáváme k řešení příslušnému týmu.

Není robot ve veřejném prostoru tak trochu v nebezpečí?

Robot je v režimu 24/7 monitorován, zároveň má kamery, senzory a lidary, také zvukové a světelné signalizace, které hlídají každý jeho pohyb a nebo překážku. Každou minutu víme, kdy a kde se robot nachází a co dělá. Poskytujeme klientovi pravidelný reporting. ■

Na naše otázky odpovídala Tereza Chlubnová, OPEX manažer Atalian.

Pečlivě vybráno pro vaše zdraví.

Ve výběru té nejlepší péče pro zuby z celého světa jsme profesionálové již 26 let. A stále inovujeme. Japonský kondicionér pro zuby, bělicí sérum ze Švýcarska, nebo chytré elektrické přístroje. Naším tématem se přitom stále častěji stává téma **zdraví**. Profi med tak již neznamená jen **zdravé zuby**, ale také tu nejlepší péči **pro maminky** po porodu, **miminka i malé děti**. Nebo ty nejpropracovanější rakouské **doplňky stravy** úplně pro všechny. Spolu s **odborným poradenstvím** v síti prodejen Profi med i online.

Naplánujte byt s odborníky z IKEA

IKEA ve středu 30. srpna otevřela nové plánovací studio v Olomouci, které se nachází v prvním patře Galerie Šantovka. Zákazníci si zde mohou prohlédnout nabízené materiály, dekory, vybavení i vybrané výrobky a vzorové sestavy. Odborníci z IKEA jim pak pomohou naplánovat řešení podle jejich individuálních potřeb a preferencí nebo pomohou s objednávkou dalšího sortimentu.

„Zákazníkům, kteří mají zájem o plánování, doporučujeme, aby si předem rezervovali schůzku na čas, který jim vyhovuje. Nejoblíbenější plánovací služby, například kuchyní nebo úložných prostor, nabízíme zdarma pro členy IKEA Family. Napláno-

vanou sestavu si mohou zákazníci rovnou objednat a nechat doručit domů nebo na naše výdejní místo v Olomouci v Hodolanech,“ doplňuje Richard Citnar, ředitel obchodního domu IKEA Brno, pod který olomoucké plánovací studio spadá.

Plánovací studio IKEA Olomouc má otevřeno denně od 9 do 20 hodin. Objednat se na schůzku je možné na webu www.ikea.cz/planovani.

15 LET 2008-2023
OMEGA
...už nemusíte jít

**NEJLEPŠÍ WELLNESS
V OLOMOUCI V NOVÉM!**

Jaké jsou trendy trendy jídla na konci podzimu?

Vyzkoušejte zajímavé recepty, které pro vás připravili renomovaní olomoučtí kuchaři.

Krevety v kokosové kešu omáčce

podle Petra Stokláška z Bistra Paulus

Suroviny pro 4 porce:

16 ks	krevety
100 g	přírodní kešu ořechy (kešu máslo)
200 ml	kuřecí vývar
300 ml	kokosové mléko
2 lž	červená kari pasta
2 lž	kurkuma
4 cm	zázvor
4 ks	stroužek česneku
2ks	limetka
4 pl	rybí omáčka
2 pl	cukr
	čerstvý koriandr
2 pl	kokosový olej
2 pl	olivový olej

Postup:

Kešu namočíme do vlažné vody a necháme odležet alespoň 2 hodiny, aby ořechy změkly. Pokud máme k dispozici kešu máslo, můžeme jím oříšky nahradit.

Krevety zakápneme šťávou z limetky, případně kapkou rybí omáčky a necháme marinovat. Česnek a zázvor oloupeme a nakrájíme nadrobno. Ve wok pánvi rozehejeme kokosový olej, přidáme česnek se zázvorem. Restujeme asi 30 sekund a pak vmícháme červenou kari pastu a kurkumu. Přidáme kapku kokosového mléka a necháme kari pastu rozvonět. Poté vlijeme vývar a kešu oříšky. Přivedeme k varu. Ztlumíme plamen a vlijeme kokosové mléko. Povaříme asi 5 minut a omáčku v mixéru důkladně rozmixujeme.

Wok pánev vytřeme ubrouskem a rozehejeme olivový olej, na kterém prudce osmažíme krevety (asi 1 minutu). Krevety jsou hotové, jakmile zrudnou. Poté vlijeme rozmixovanou omáčku a dochutíme rybí omáčkou, cukrem a šťávou z limetky. Omáčka by měla mít sladkokyselou chuť. Krátce prohřejeme a podáváme.

Krevety v kokosové kešu omáčce servírujeme s jasmínovou rýží a čerstvým koriandrem.

Kachna, černý kořen, šalotka, švestky

podle Vladimíra Buly z Long Story Short

Suroviny pro 4 porce:

4 ks	kachní prsa
1 kg	černý kořen
1 ks	šalotka
6 ks	švestky
400 g	máslo
100 ml	smetana 30%
	ocet
	cukr krystal
	sůl
	mletý pepř
	tymián
	olej (řepkový, slunečnicový, NE olivový)

Postup:

Maso – na kachních prsou udělejte nožem mřížku přes tučnou stranu (neprořízněte ji až do masa) a osolte. Pokud máte doma sous-vide a vakuovačku, zavakuujte kachní prsa společně s kousky másla a tymiánem. Poté zapněte přístroj na 58 °C na 1 hodinu. Po vyjmutí z vodní lázně opečte maso na másle v pánvi, abyste dosáhli zlatavé a křupavé kůže. V případě, že tuto možnost nemáte, si rozpalte silnostěnnou pánev, maso zprudka opékejte z každé strany asi 2 minuty (nejprve na kůži). Poté ztlumte plamen, přidejte máslo a přelévejte horkým máslem. Dopékejte v troubě na 120 °C asi 30 minut. Výpek si dobře schovejte (stejně jako tekutinu z vakuovacího sáčku po vyjmutí ze sous-vide).

Pyré – černý kořen očistíte v napuštěném dřezu nejprve houbičkou (v rukavicích) a poté oloupejte kuchyňskou škrabkou a postupně vkládejte do vody s citronem aby nezhněl. Pokapejte olejem, osolte a upečte v troubě domékka (170 °C cca 25 minut). Upečený černý kořen vložte do mixéru, přidejte 150 g másla, 100 ml smetany a rozmixujte (máslo i smetanu přidávejte postupně, aby pyrė nebylo příliš řídké). Dle chuti přidejte ocet, sůl a pepř. Propasírujte přes nejjemnější síto, jaké doma máte. Pár kusů upečeného černého kořene můžete schovat a opéct dozlatova na másle pro doplnění talíře.

Šalotka – šalotku očistíte a nakrájete na kolečka o výšce asi 5 mm. Do malého hrnce dejte 300 ml vody, 75 ml octa, 2 čajové lžičky soli, 3 čajové lžičky cukru. Přiveďte k varu. Do vroucí vody vložte nakrájenou šalotku a nechte 3 minuty vařit. Poté vypněte přívod tepla a nechejte 15 minut odstát. Následně slijte tekutinu, aby šalotka vychladla.

Švestky – v malém hrnci rozehejte 400 ml vody a 300 g cukru. Přiveďte k varu, vložte švestky a ihned odstavte. Po 10 minutách švestky vyjměte. Před servírováním švestky opečte dozlatova v másle.

Výpek – dobře osolte, přidejte trochu másla, případně dle množství zredukujte.

Nové gastro podniky v Olomouci

gastro

Před dvěma lety, kdy řádila epidemie koronaviru, to vypadalo, že nikdo rozumný se nemůže pustit do podnikání v gastronomii. Experti předpovídali, že počty podniků spadnou o desítky procent. V Olomouci sice několik restaurací krušné období nepřežilo, ale vznikly jiné, nové provozy, které do gastronomických vod vnesly svěží vítr. Pojd'me navštívit některé z nich, které se otevřely v posledních měsících.

Foto archivy zmíněných podniků

FISHI SUSHI

Začneme restaurací Fishi Sushi, která nabízí fúzi asijských kuchyní s největším důrazem na Japonsko. Podnik vlastně není na místní scéně nováčkem, začínal již před deseti lety výdejnou sushi na Wolkerově třídě a po několika letech přidal malé bistro o čtyřech stolech. Až letos v létě to majitelé vzali od podlahy a otevřeli na Hanáckého pluku plnohodnotnou restauraci. V prostorách, kde před lety sídlil podnik s romantickým názvem V ráji.

Každý má o ráji své představy, interiér Fishi Sushi je ale čistý až strohý, nicméně zákazník se tu cítí příjemně. Vybírat může z mnoha druhů rolek, nigiri, sashimi a chirashi, na menu bývají dva druhy ramenů, polévky Tom Yum a miso, pokrmy s udon či soba nudlemi, korejský bibimbap, pečená rýže s masem, saláty a poke bowl. Co se kvality týče, patří tato asijská restaurace s českými majiteli k tomu nejlepšímu, co Olomouc nabízí.

Asado Grill

ASADO GRILL

Kdo by před pár lety čekal, že na místě tmavého dětského koutku v zadní části Caffé Opera přímo na Horním náměstí vznikne stylová vzdušná a prosvětlená restaurace se zimní zahradou plnou zeleně? Majitelé otevřeli letos v létě a přes složitou cestu do podniku (zákazník musí projít celým provozem Opery, nebo přijít z parkoviště u divadla) si Asado rychle našlo klientelu.

Kuchař Michal Duračka se specializuje na mořské ryby a uleželé steaky z hovězího masa, v menu ale hosté najdou také farmářská kuřata, vepřové, zvěřinu a spoustu zeleniny. Podniku vévodí otevřená kuchyně s originálním grilem na dřevo a dřevěné uhlí, které dává jídlům specifickou chuť. Restaurace si peče svoje housky a chléb. Má také širokou nabídku zejména zahraničních vín.

TWINBERG

Další minipivovar rozšířil řadu těchto oblíbených podniků ve městě. Na jaře se na okraji průmyslové zóny u Hanáckých železáren a nedaleko železniční zastávky Olomouc-Řepčín otevřel pivovar Twinberg. Blízkost oblíbeného výletního místa – koupaliště Poděbrady – a poloha na páteřní cyklostezce spojující Polsko a Rakousko mu zaručily již od startu přízeň klientů.

Majitelé mají s vařením piva letité zkušenosti. Začínali od píky s domácí produkcí, potom se stali „létajícím pivovarem“, který připravuje menší várky v pronajatých profi malých pivovarech, a nakonec se rozhodli pro vlastní podnik. Ve své restauraci, která je součástí provozu, čepují zejména moderní speciály (kyseláče, ipy, stouty apod.), ale nezapomínají ani na klasické ležáky. Nabídku piv doplňuje jídelní lístek s tradičními hospodskými specialitami vlastní výroby, sezónní nabídkou a dobrotami z grilu. Občas tu můžete večer narazit na některou z olomouckých hudebních kapel.

Twinberg

Edison Lounge

EDISON LOUNGE

A teď trochu jiného soudku. Edison Lounge je na první pohled nenápadný podnik v Kateřinské ulici, která spojuje historické centrum Olomouce s Šantovkou. Je to i proto, že vše podstatné se skrývá ve sklepních prostorách starobylého měšťanského domu. Kdysi tady sídlila čajovna, nyní se k čajům přidaly vodní dýmky a drinky a občerstvení ve stylu prkénko s výběrem sýrů, tapas či kuskus.

Příjemné designové místnosti, kde chce majitel zaujmout i stopami po Edisonových patentech a vynálezech, nabízejí křesílka, sofa či posezení na polštářích – ideálně s přáteli a šišou. Pro ty, kteří potřebují více podnětů zvenčí, je k dispozici salonek s hrami na playstation. Majitel Edisonu plánuje, že v budoucnu obšťastní zákazníky taky živými koncerty. ■

ITALSKÉ DELIKATESY SPECIALITY

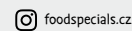
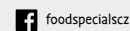
Itálie, s její fascinující kulturou, skvělým jídlem a výjimečným vínem, je našim věčným zdrojem inspirace. Založili jsme Food specials, abychom vám přiblížili esenci pravé Itálie skrze vybrané delikatesy a ručně vyráběné produkty z olivového dřeva.

Naším posláním je objevovat pro Vás skvosty, které na pultech běžných obchodů nenajdete.

Při našem pátrání po Itálii dáváme přednost spolupráci s malými místními výrobci, aby každý kousek byl autentickým odrazem italského ducha.

**PŘIJĎTE POZNAT KOUSEK ITÁLIE
K NÁM DO ŠANTOVKY**

Najdete nás v -1 podlaží

Vinaři z Hané

Vznikne nová podoblast?

Na naší severní polokouli vrcholí klasicky sklizeň hroznů mezi zářím a půlkou října. Po vinobraní se vinice nachystá k zimnímu klidu a vinaři míří do svých sklepů, kde v listopadu většina z nich představí svá mladá vína. To je zažitý scénář, tak jak jsme od nepaměti zvyklí z vinařských regionů. Jenže stále častěji přibývají vinaři z různých částí světa, i z těch, kde by vinohrady nikdo nehledal. Například v malé vinici blízko

Stockholmu probíhá sklizeň hroznů dva týdny před Vánoci. Důvodem je údajně teplejší klima, které ve Švédsku způsobuje rozkvět vinařství. Proč by se tedy někomu mělo zdát zvláštní, když přívětivé teplotní podmínky využívají i naši vinaři na Olomoucku? Vinohrady se čím dál více rozšiřují z jižní Moravy až na sever na Hanou. Před několika staletími tu ovšem byly běžné. Jak probíhá dnešní expanze vinařského světa do našeho regionu?

Foto archivy zmíněných vinařství

Text Petr Hlávka

Některé studie říkají, že do roku 2060 mohou být téměř po celé ČR vhodné klimatické podmínky pro pěstování vín. Není to ale jen o pozitivním vlivu oteplování právě na naše zemědělství. Vinařství jsou už léta také v Polsku, které je položeno značně výše než naše země a roky v restauracích nabízí příjemnou odrůdu Solaris z domácí produkce.

V ČR sehrává svou roli spíše stále větší oblíbenost vína jako nápoje. Jsme národ pivařů a vinařská osvěta je zde dosud poměrně mladá (samozřejmě mimo jižní Moravu, tam se víno pije o sto šest pořád). Významným startem popularizace vína byl například seriál Vinaři nebo film Bobule. Oblíbenost vinařských regionů od té doby stále rostla a dnes je turismus za vínem do těchto končin oblíbenou víkendovou kratochvílí. Současná vinařská velmoc jižní Morava však dostane nejspíš další konkurenci. Vypadá to totiž tak, že lidé na Olomoucku budou brzy navštěvovat stále více vinařství ve svém vlastním regionu. V čem budou jiná?

JAKÝ JE OLOMOUCKÝ TERROIR?

Sama o sobě byla Haná vždy zemědělský kraj s úrodnou půdou. Není tedy divu, že zde réva nachází přívětivé podmínky. Víno díky tomu má svůj specifický terroir, což znamená, že do charakteru vína se otisknou vlivy místní přírody, půdních podmínek, ale i samotná filosofie vinařů, jejichž počty v posledních letech rostou. Na Olomoucku jsou dnes desítky vinařů, kteří se vydávají na cestu za poznáním vinařského řemesla a hlavně k prozkoumávání krajiny, kde své vinařské domy budují. To je například příběh vinařství v Sobiškách, které rok za rokem svou vizi úspěšně napl-

ňuje. „Navazujeme na tradice staré několik staletí, kdy z okolních vinic vína putovala do Olomouce do viničních domů, na arcibiskupský dvůr a do vinných šenků. O tomto je řada záznamů a prokazatelně bylo pěstování a výroba vína v naší oblasti velmi rozšířeno,“ říká majitel vinařství Ing. Vladimír Matela.

Jak se ale začíná znovuoživat ztracená tradice? Každý znalec vín jistě potvrdí, že zásadní je najít vhodnou lokalitu a vybudovat podmínky pro kvalitní výrobu. „Naše rodinné vinařství má svůj počátek v roce 2004. Nejdříve jsme vybuodovali sklepní hospodářství, nad kterým jsme ve svahu v roce 2008 vysadili vinohrad v počtu 500 keřů. Tím byla zahájena naše dlouhodobá vinohradnická a vinařská činnost. Výsledky naší práce a spokojenost s kvalitou nás motivovaly k dalšímu rozšiřování plochy vinic v posledních letech,“ přibližuje začátky pan Matela.

Vinice tohoto vinařství jsou rozloženy na východních svazích Tršické pahorkatiny s nádherným výhledem na Moravskou bránu a Hostýnské vrchy. „Půdní i klimatické podmínky i polohy svažitéch pozemků v nadmořské výšce 292 m n. m. na okraji Hornomoravského úvalu (Moravské brány), na kterých máme vinice vysázeny, se pro pěstování vinné révy ukázaly jako velmi vhodné. Dlouhý sluneční svit, vysoké teploty, větry a srážkový stín, to vše nám pomáhá každým rokem sklízet přívlastkovou kvalitu hroznů. Svůj vliv má také významně jílovitá půda s podílem vápence. Díky tomu všemu je ve víně svěžší kyselinka a krásný odrůdový aromatický profil,“ objasňuje vinař.

A jaké odrůdy se v Sobiškách pěstují? „Dlouhodobě máme ověřeny odrůdy Moravský Muškát, Müller Thurgau i Hibernál. V modrých odrůdách vykazují vynikající výsledky odrůdy Dornfelder a Domina, nově i Rulandské modré. Již třetím rokem pak sklízíme Pálavu na úrovni výběru z hroznů, postupně se zlepšují i výnosy a kvalita Rulandského bílého,“ říká dále Matela.

Podobnou dřinu se zakládáním vinařství znají i Marek Tápál a Jiří Kolář, kteří vysadili v Přerově-Předmostí, v lokalitě na Žernové až 2 600 hlav révy vinné. Projekt, který založili v roce 2014, pojmenovali Vinum Predmostensis. I oni využijí-

vají potenciál lepšího klimatu a řeší specifický krajinný ráz. „Vzhledem k současným klimatickým podmínkám a výhledu na další oteplování má Olomoucký region velkou vinařskou perspektivu. Je třeba mít ovšem na paměti, že jsme stále okrajovou oblastí, a tak je potřeba vybírat svahovité pozemky s jižní expozicí a pro konkrétní stanoviště pak zvolit správně odrůdy révy vinné,“ říká za vinařské duo Marek Ťápal.

Jejich vinice má jižní expozici a svahovitost 10–20 %. Nachází se v lokalitě Na Žernové, na posledních výběžcích Oderských vrchů – v Čekyňské pahorkatině. Podloží vinice tvoří šterkopísky s uhlíčitánovým tmelem, které mají původ v třetihorním moři. Vinaři si myslí, že pro region jsou vhodné ranné a středně pozdní odrůdy, u nichž bude samozřejmě hodně záležet na konkrétním stanovišti. „Pěstujeme zde pět odrůd révy vinné na třech způsobech vedení. Zaměřujeme se na Tramín červený, Kerner, Hibernál, Chardonnay a Pinot Noir. Poslední dvě zmíněné odrůdy pak bývají zpravidla zpracovávány v barikových sudech.“ popisuje dále vinař z Přerova.

Také na Přerovsku má pěstování révy vinné svou historii. Existuje zde řada míst, kde se v minulosti vyskytovaly vinice. Jde například o Lazníky, Penčice, Čekyni, Horní Moštěnice, Újezdec, Radvanice, Vinary, Lukovou, Kokory a Podolí. Nikdy nešlo o velké souvislé výsadby, ale právě o volbu nejlepších poloh.

Vinice Vinum Predmostensis se nachází na naučné vlastivědné stezce Předmostím až do pravěku. „Kromě výroby vína jsme si dali za úkol propagovat Přerov–Předmostí jako významnou archeologickou lokalitu. Proto jsme zvolili název vinařství podle Homo Predmostensis a řady našich vín pak nesou názvy jako Neolit, Mezolit a Paleolit. V blízkosti vinice se pak chystáme během příštích dvou let vystavět výrobní sklep s degustační kapacitou,“ doplňují vinaři své budoucí plány.

Obě zmíněná vinařství neustále zdokonalují své vinohradnické postupy, zlepšují metody a modernizují technologie zpracování hroznů. „V roce 2020 jsme vína poprvé vyrobili na technologii řízeného kvašení. Do sklepa jsme pořídili nové dřevěné sudy vyrobené z moravského akátu valašskými bednáři, rodinou Fryzelkových z Vlachovic. Všechna vína tak před lahováním zrají ve dřevě, což v konečném důsledku dotváří jejich čistý odrůdový dojem a chuťovou strukturu,“ objasňuje způsob zpracování Vladimír Matela z Vinařství Sobišky.

Vinum Predmostensis veškerá svá vína nechává kvasit spontánně, tzn. bez selektovaných kvasničných kultur, která vína unifikuji. „Snažíme se o to, abychom do procesu výroby co nejméně zasahovali, aby vína odrážela unikátní místo, na kterém vznikají. Naším záměrem je velmi nízkými sklizněmi, ruční prací a minimálními zásahy při výrobě dosáhnout maximální kvality. Při pěstování používáme

pouze prostředky schválené pro biologickou produkci hroznů,“ přibližují vinaři svůj přístup.

Výsledkem je, že jejich vína jsou excelentní ukázkou skutečné zručnosti a nadšení. A kde je můžete ochutnat? Vinař Matela zve na návštěvu k nim do vinařství, pánové z Predmostensis lákají například do Přerova do vinotéky U Hanačky. Všechna vína najdete i prostřednictvím kontaktu na webových stránkách u obou vinařství.

BLÍŽÍ SE NOVÁ GENERACE VINAŘŮ?

Existuje zde také řada dalších vinařství, která by si zasloužila pozornost. Milovníci vína mohou být nadšeni, že zde mají unikátní příležitost objevovat nové vinařské končiny. A jak to vypadá s uznáním olomouckého regionu jako nové vinařské lokality? Žádost o vznik nové vinařské podoblasti, schválení vinařské obce a viniční trati pan Matela již podal. Nyní se čeká na reakci Ministerstva zemědělství. „My malí vinaři proto oprávněně očekáváme podporu a pomoc. Nevidíme v tom žádná rizika, nikoho a nic neohrozíme. Jsme připraveni se plně zapojit do všech již nastavených procesů a splnit všechna pravidla,“ říká Ing. Matela o své iniciativě.

Ostatně vína z podoblasti střední Moravy již mají své příznivce. „Budeme rozhodně oblast, která bude nabízet ovocitá a svěží vína typická pro severnější oblasti. Vyšší redukcí výnosnosti pak budeme dosahovat vynikajících parametrů vín srovnatelných s jinými vinařskými oblastmi Čech a Moravy,“ doufá dále vinař ze Sobišek.

O tom, že vinařství v tomto regionu dále pokvete, svědčí i některé školské projekty. Základní škola v Těšetvicích se před 5 lety zapojila do projektu Vinařská kultura na školách, kterou pro děti z Mikulova a okolí připravili pedagogové a vinaři. Cílem vzdělávací iniciativy je dětem zprostředkovat vinařské odvětví a ukázat možné budoucí kariéerní cesty, jak využít přírodu pro vlastní obživu. Díky nasazení týmu těšetické školy, který se do projektu také zapojil, se její žáci již od roku 2018 učí péči o vinnou révu a řadu dalších historických, kulturních a biologických souvislostí. Zájem dětí nasvědčuje tomu, že v následujících letech může v našem regionu vyrůst silná generace kvalitních vinařů. Držme současným i budoucím vinařům na Olomoucku palce! ■

Naše vína jsou vám blízka

řiká Michaela Tesařová,
regionální manažerka vinotéky Vinofool pro Moravu

Proč se vinařství Vinofool rozhodlo otevřít vinotéku v Olomouci?

My v Olomouci jednu pobočku máme již od roku 2019. A jelikož jsou Olomoučani příjemná klientela a prodejna se nám ujala, pokoušeli jsme i po možnosti poskytovat naše služby v širším centru Olomouce, neboť jsme byli přesvědčeni, že to je ideální místo. Když se naskytla možnost přímo v Šantovce, potěšilo nás to. Věříme, že naše prodejna v Šantovce se brzy etabloje coby TOP vinotéka mezi našimi obchody, kterých momentálně máme 35 po celé republice.

Jaká vína od Vinofoolu máte na prodej v portfoliu?

Vinofool je v první řadě vinařství ležící kousek od Mikulova. Lahvujeme vína výhradně z vlastních vinic z kraje kolem Pálavy a škála našich pěstovaných odrůd je opravdu pestrá, od tradičního Veltlínu nebo Frankovky až po moderní odrůdy typu Hibernalu nebo Solarisu. A pochopitelně, když už jsme na Pálavě, tak nesmí chybět Pálava

a Ryzlink vlašský. Těto odrůdy máme mnoho variant, od suchého až po sladký. Náš sladký ryzlink vlašský dostal letos dvakrát velkou zlatou medaili v mezinárodní soutěži v zahraničí.

Jaká další vína prodáváte? Nějakou specialitu?

Když bych zůstala u naší produkce, před časem jsme se vrhli na frizzante, které je v posledních letech velmi populární, a to naše je, myslím, velmi povedené. Specialitou bych nazvala naše Grand cuvée Magnum. Jde o lahev 1,5 litru v krásné dřevěné kazetě a je to skvělý dárek pro milovníka červených vín. Máme také vlastní ledové víno.

Co za víno byste doporučila na chladné dny?

Vánoce a Silvestr jsou za dveřmi, proto dopo-

ručím naše sekty. Pro běžné pití či jen tak pro radost a dobrou náladu doporučuji sekt Maje-stic, který je ve variantě brut i demi. Je krásně ovocný, lehký a svěží. Pro slavnostnější chvíle je ideální Sekt Vinofool brut, ročník 2017. Vyrábí se stejnou metodou jako šampaňské z našich nejlepších hroznů a mně chutná moc. Nu a komu by bylo málo sekt moravský, vybere si z nabídky prosecca nebo Champagne, kterých máme několik, včetně dárkových balení.

Nabízíte kromě vína i další pochutiny?

Každý si u nás vybere něco na zakousnutí, ať už jsou to oříšky, nebo mandle, sušené ovoce, čokoládové delikatesy nebo delikátní rillety z různých druhů mas a koření. ■

Bombay Express

přináší lahodné indické speciality

Bombay Express, oblíbený řetězec moderního indického fastfoodu, otevírá pobočku v Olomouci. První pobočka byla otevřena před deseti lety v Praze. V současnosti působí značka Bombay Express ve třech zemích: Česká republika, Slovensko a Rakousko. Pobočka v Galerii Šantovka je jubilejní desátou v rámci České republiky.

Bombay Express se zaměřuje především na severoindickou kuchyni. V menu jsou zhruba stejným dílem zastoupeny jak masové, tak vegetariánské pokrmy. Vybere si rovněž vegan a člověk s potravinovými alergiemi či intolerancemi.

Vyhledávanou specialitou jsou pak indické placky různých druhů, jejichž přípravu můžete naživo sledovat při čekání na svou objednávku. Placky se pečou v tradiční indické peci tandoor, ve které může teplota dosáhnout až 480 °C. Peče tandoor, stejně tak jako řadu ingrediencí, si nechává Bombay Express dovážet z Indie.

Autenticita je pro celý koncept značky velice důležitá. Jídla připravují indiští kuchaři, kteří při přípravě jídel používají tradiční recepty a postupy. Kromě tradičních pokrmů, jako je například Chicken Tikka Masala, Butter Chicken nebo vegetariánské Dal Makhani, můžete v Bombay

Express ochutnat i moderní wrapy v indickém stylu. Ti, kteří budou pobočku navštěvovat často, pak určitě ocení nabídku cenově zvýhodněného denního menu ve vegetariánské a masové variantě, které se pravidelně obměňuje. ■

Bombay Express – fine Indian food.

Šantovka District:

nová moderní čtvrť
v srdci Olomouce

Ambiciózní projekt dobudování lokality Šantovky představila veřejnosti developerská skupina REDSTONE ve spolupráci s firmou Šantovka Holding. Záměr, který území dotváří do podoby nové moderní čtvrti Šantovka District a zohledňuje poslední trendy soudobé architektury a urbanismu, představili na konci října britský architekt Robert Bishop z ateliéru StudioN společně s architektem Martinem Krupaue-rem z ateliéru A8000.

„Věřím, že se nová čtvrť stane moderním srdcem Olomouce, oblíbeným místem setkávání Olomoučanů i atraktivní destinací pro domácí i zahraniční návštěvníky města,“ řekl zakladatel skupiny Redstone Richard Morávek. Výstavbu chce investor zahájit v příštím roce, dokončení je naplánováno na rok 2026.

Rozvoj území bývalého brownfieldu po chemické továrně Milo odstartovala výstavba obchodně společenského centra Galerie Šantovka, otevřeného před deseti lety. Na poloostrově mezi řekou Moravou a Mlýnským potokem v současnosti rychle rostou budovy exkluzivního rezidenčního projektu Šantovka Living. Nyní přichází na řadu poslední etapa dobudování území.

MĚSTSKÝ PROSTOR PRO LIDI

„Reagujeme na poslední trendy vývoje ve společnosti. Zákazníci mění své preference, modely chování i hodnotový systém. Významné změny přinesla pandemie covidu, proměňuje se i fungování ekonomiky. Snažíme se zohlednit vysoké nároky na environmentální rozměr projektu,“ vysvětlil architekt Robert Bishop. V minulosti vznikaly retailové projekty, velké monofunkční a monolitní budovy na periferiích měst s orientací na automobilovou dopravu. „Naši filozofie je vytvářet místa pro lidi, příjemné městské prostředí se samostatnými budovami, živými ulicemi, náměstími. Městský prostor pro všechny aspekty lidského života a soudobého životního stylu,“ doplnil k ideovým východiskům projektu Robert Bishop, nositel ocenění UNESCO za projekt Prado v Marseille.

Základním rysem projektu je jeho otevřenost a vzdušnost. Území je propojené s Galerií Šantovka lávkami přes Mlýnský potok. Náměstí jako ústřední veřejné prostranství doplňuje síť ulic s živým parterem. Otevřené fasády budov zvou do unikátní hlavní zastřešené ulice s možností celoročního provozu bez ohledu na počasí.

„Řeka, která protéká lokalitou Šantovky, je důležitou součástí města, přispívá k příjemnému klimatu, dává příležitost k volnočasovým aktivi-

tám i klidnému posezení nad kávou na nábřeží. Chceme vytvořit živé nábřeží, které položí základ pro budoucí dotvoření dlouhého koridoru bez bariér podél řeky, který propojí centrum Olomouce s jižními předměstími města,“ doplnil další důležitý rozměr projektu Martin Krupauer.

JAKÉ ČÁSTI MÁ ŠANTOVKA DISTRICT

Nová část města citlivě navazuje na koryto Mlýnského potoka, na jehož břehu vytváří živé nábřeží Šantovka River. To umožní lidem přístup k vodě, klíčovému prvku pro kvalitní městské životní prostředí. K rozšíření nabídky kvalitní gastronomie přispěje část Šantovka Foodie se stylovými restauracemi a hospůdkami. Ústředním veřejným prostranstvím nové čtvrti bude náměstí Šantovka Amfi, které umožní pořádání koncertů, bruslení, street food a dalších akcí v průběhu celého roku. Šantovka Mall rozšíří nabídku obchodů a služeb. Další dimenzi projektu přináší objekt Šantovka Hall, polyfunkční sál inspirovaný pražským projektem Fórum Karlín, který nabídne prostory pro divadlo, muzikály, koncerty, konference, výstavy a společenské akce. Spoustu zábavy a aktivit poskytne Šantovka Play, volnočasová zóna pro nejrůznější věkové kategorie s řadou atrakcí, jako jsou lezecké stěny či trampolinový prostor. Destinační rozměr lokality podtrhne čtyřhvězdičkový hotel řetězce AC Hotels by Marriott. Součástí záměru je i rezidenční část Šantovka Apartments a prostory pro kanceláře, podnikání a vzdělávací aktivity Šantovka Workcenter. Dominantou lokality se stane výšková budova Šantovka Tower, která veřejnosti na svém vrcholu nabídne unikátní pohledové místo na panorama historického centra Olomouce. ■

ŠANTOVKA DISTRICT V ČÍSLECH

Celková plocha

• cca 3 hektary

Podzemní parkoviště

• 740 míst

Multifunkční sál

- divadelní uspořádání – max 750 míst
- koncertní uspořádání – cca 2 000 míst
- plesy – 970 míst
- konference – více než 1 000 osob

Pronajimatelná plocha

• cca 20 000 m²

Předpokládané investiční náklady

• cca 3 miliardy Kč

Principy udržitelnosti

- využití tepelných čerpadel (geotermální vrty, vzduch-vzduch, vzduch-voda)
- solární panely
- integrované solární panely (fasáda, skleněný přístřešek)
- systém řízení budovy umělou inteligencí
- recyklace šedé vody (čištění, vytápění)
- využití recyklovaných materiálů při výstavbě
- integrace zelených střech

Povídka Bolševické Jezulátko

Richarda Pogody:

Byl jsem prvňáčkem a psal se rok 1951. Neklidný čas kolektivizace zaručoval prožití mnohých a často i nechtěných dobrodružství. Zvláště, když babička byla hluboce věřící katolička, dědeček přesvědčený masarykovec a tatínek zcela čerstvý, a tím pádem velmi horlivý komunista. Jen maminka stála jaksi bokem a dávala za pravdu každému, pokud to prospívalo jejím čtyřem ratolestem.

Já – jako prvorozený – jsem byl přímo předurčen k tomu, aby na mě ideologicky působil každý podle svého nejsvatějšího přesvědčení. Tak se stalo, že jsem byl hned v prvních vyučovacích hodinách základní školy poučen o tom, že Sovětský svaz a jeho vůdce generalissimus Stalin jsou našimi největšími dobrodinci a že je nutno je milovat. O nezištné lásce jsme slyšeli téhož dne odpoledne, když nám pan katecheta

vlídným hlasem vyprávěl krásné příběhy o Ježíškovi a Panně Marii. Po návratu domů se mi pak do třetice dostalo od dědečka dalších příběhů, tentokrát o chrabrých legionářích, kteří to natřeli na Sibiři bolševikům. Otec, znalec a nadšený interpret častušek, byl našťástí tak zaprázdňen schůzováním, že neměl na mou výchovu příliš velkého vlivu. Jen se u večeře zeptal, zda jsem pilně cvičil na klavír a zda už umím básničku o chrabrém ruském bohatýru, kterou jsem měl recitovat v den Stalinových narozenin v Rudém koutku. Ty případy na 21. prosince, nebezpečně blízko vánočních svátků.

V té době pan katecheta donesl do hodin náboženství svaté obrázky a uložil nám z nich doma vystříhnout a nalepit na výkresovou čtvrtku malebně vypadající seskupení. Je zajímavé, že totéž napadlo i paní učitelku, jen jsme k tomu měli trochu jiný materiál: soudruhy Gottwalda se Stalinem. Navíc ještě srp, kladivo a pěticipou hvězdu.

Tento názorový zmatek se musel v naivní dušičce žáka 1. B nějak projevit. Já ve svatém nadšení pro jistotu nevynechal nic a nalepil na výkres v tvůrčích mukách následující skupinu: Josifa Vissarionoviče a Klému, každého do jednoho rohu. Mezi ně Pražské Jezulátko, kterého jsem si tenkrát velice považoval. Na Krista Spasitele nevybylo k mé lítosti místo, a tak jsem vše pojistil velkou slavobránou s Božím okem, nad nímž se skvěl mnou vlastnoručně vyvedený nápis Se Sovětským svazem na věčné časy. Do volných míst mezi Jezulátko a bolševické velikány jsem umístil krucifix a pěticipou hvězdu. Srp a kladivo jsem velkomyslně přenechal spolužákovi, který závistivě pokukoval po výsledku mé práce.

Byl jsem náležitě pyšný na své dílo a netušil jsem, proč soudružce učitelce Zahradníkové vystoupil na čele pot a zrudly obě tváře. Vlídny, leč rozhodnými slovy se mi snažila vymluvit onen nesourodý triumvirát. Poslušen dobrých rad pana katechety bránil jsem především Jezulátko, které mělo pro mne největší autoritu díky krásné zlaté korunce – i když fajfka v ruce báťušky Stalina se mi také docela zamlouvala.

Nakonec vše skončilo smírným kompromisem. Babička si vyžádala ve škole mé výtvarně zcela revoluční, leč ideologicky zcestné dílko s tím, že nebude vystaveno na výstavě školních prací pořádaných v rámci novoroční jolky. Ta dobrá žena ale prosadila, že je smím vystavit doma v rámci rodinné vánoční výzdoby. A tak o Štědrém večeru roku jedenapadesátého trůnil pod vyzdobeným stromečkem i mnou vyrobený papundeklový betlém, ve kterém nechyběli (vedle tradičního Jezulátka a pastýřů s ovečkami) ani dva velcí političtí koryfeje té doby. Dodnes mám v paměti, že jsem koledu Narodil se Kristus pán zpíval s nebývalým zanícením, stejně jako tři dny předtím recitoval básničku o ruském bohatýru na schůzi nově přijatých členů komunistické strany. ■

RICHARD POGODA

*1944 v Olomouci

je herec, zpěvák, pianista, autor jazzových pořadů a muzikálů, skladatel a spoluautor dvou sbírek humorných povídek. V nich s dcerou Sandrou Pogodovou nabízí historky, které sice působí absurdně, nicméně opravdu se staly. Povídka o bolševickém Jezulátku je součástí knihy Hod'se do Pogody.

Byla to jízda,
bude to let.

10
10

Foto HDR Stash a Adéla Vymazalová

Galerie Šantovka konec léta a podzim věnovala velkým narozeninovým oslavám. V říjnu totiž uplynulo deset let od okamžiku, kdy největší obchodně společenské centrum v Olomouckém kraji přivítalo první zákazníky. Během této dekády přivítala galerie ve svých prostorách více než 70 milionů návštěvníků, uspořádala tisíce akcí nejrůznějšího zaměření, od kulturních, sportovních či gastronomických eventů. Výsledkem je, že se Šantovka podle průzkumů stala jedním z míst v Olomouci, které obyvatelé města označili za nejpříjemnější. Všechny tyto úspěchy stály za mimořádnou oslavu.

První část oslav se uskutečnila hned zkraje září, kdy celodenní program ve Smetanových sadech vyvrcholil monumentálním koncertem berlínského dýdžeje Alle Farbena na venkovních plochách u nákupního centra. „Celodenní program si v sadech i na párty užily tisíce lidí. Náš záměr, aby oslavy byly pro všechny věkové kategorie, se naplnil, a lidé tak mohli společně se svými dětmi, přáteli a blízkými prožít konec letních prázdnin s neuvěřitelnými zážitky,“ popsala ředitelka Galerie Šantovka Michaela Mitáčková.

---

10 LET GALERIE ŠANTOVKA V ČÍSLECH

Návštěvnost

Více než 72 milionů návštěvníků za 10 let, ročně se v posledním období pohybuje kolem 8,3 milionu lidí (vyjma dvou covidových let), stále platí vzestupný trend. V roce 2014 přišlo do GŠ 5 628 261 návštěvníků, v roce 2022 zaznamenala GŠ už 8 350 213 návštěvníků.

Obsazenost prodejních jednotek

Konstantně nad 97 %.

Akce

Tisíce kulturních a gastro akcí (k největším patřily koncerty Alle Farben, Sandra či David Koller).

Na tento letní úspěch navázaly koncerty i v rámci druhé části oslav, které se konaly 14. října. Návštěvníci zde zažili opravdu pořádnou porci živé muziky. Na podiu vystoupili Adam Mišík, Pam Rabbit nebo O5 a Radeček. I když počasí moc nepřálo, fanoušci si koncerty užívali a podle vystupujících byla atmosféra skvělá. „Pršelo, foukalo, zima, tak bylo jasné, že budeme hrát jen pro hrstku věrných. Málem jsme oněměli, když jsme uviděli, že vás zůstal kotel. Moc děkujeme, že jste kvůli nám mokli a udělali tak boží atmosféru jak na velkém festáku,“ děkovali po koncertě svým příznivcům členové kapely O5 a Radeček.

Oslavy pokračovaly také uvnitř galerie. V prostorách centra se malí návštěvníci věnovali nejrozličnějším hrám z oblasti virtuální reality či sportovním aktivitám, dámy sledovaly módní přehlídky či cooking show tříhvězdičkového michelinského kuchaře Jacoba Jana Boermy. Vyvrcholením akce byla akrobatická show s velkolepými světelnými efekty, při níž se mnohým návštěvníkům doslova tajil dech.

K výročí vznikla také audiovizuální výstava, která mapuje historii celé lokality od konce 18. století až do současnosti. „Chtěli jsme ukázat, jak se místo proměňovalo a vyvíjelo do současné podoby. Dnes je Šantovka součástí města a vytváří trendy v životním stylu, zábavě i gastronomii. O propojení se životem v Olomouci nám jde především. Základem našeho úspěchu je totiž spolupráce a hledání synergie uvnitř našeho krásného města. Nejde nám jen o to, co probíhá v prostorách našeho centra, ale pomáháme například sportovním klubům, začínajícím firmám a start-upům. Jen společně jsme silní. Brzy představíme další plány, jak naši činnost ještě dále posunout o kus vpřed,“ říká Richard Morávek.

Velkým tématem je nyní rozšíření Šantovky na druhý břeh Mlýnského potoka. Developer spolu s architekty již totiž doladil finální podobu tohoto projektu a představuje ho i na dalších stránkách našeho magazínu Šantán. ■

Desáté narozeniny = deset úžasných výher

Letošní rok je pro Galerii Šantovka v Olomouci opravdu výjimečný. U příležitosti narozeninových oslav totiž spustila i mimořádnou věrnostní akci pro své příznivce. Velká narozeninová soutěž se na jaře spustila se zprovozněním věrnostní aplikace ŠantAPKA. Během celé doby mohli soutěžící tipovat, kolik návštěvníků zavítá v době od 1. dubna do 30. září do Galerie Šantovka. A deset z nich, kteří byli danému výsledku nejbližší a navíc splnili další podmínky soutěže, mezi něž patřil i nákup za minimálně 1 000 korun v jednom z obchodů v Galerii Šantovka, mělo štěstí.

VÝHERCI NAROZENINOVÉ SOUTĚŽE

1. **Luxusní dovolená pro celou rodinu v hodnotě 300 000 Kč** – Adéla Fučková
2. **Večeře s Romanem Paulusem** – Jakub Rejman
3. **Relaxační pobyt pro 2 osoby na 2 noci ve Spa hotelu Lanterna Velké Karlovice** – Michal Příbylka
4. **Poukaz na vybraný zápas fotbalové ligy mistrů pro 2 osoby v hodnotě 30 000 Kč** – Veronika Jandová
5. **Proměna se stylistkou v hodnotě 20 000 Kč** – Alena Gárská
6. **Let balónelem pro 2 osoby** – Tereza Mularčíková
7. **Indoor surfing na umělé vlně pro 2 osoby na 1 hodinu** – Michal Koutný
8. **Jízda ve Ferrari 488 TB na 20 minut včetně pohonných hmot** – Soňa Vyhnánková
9. **Let ve větrném tunelu pro 2 osoby na 2 x 3 minuty** – Jan Horák
10. **Úniková hra pro celou rodinu dle vlastního výběru v hodnotě 2 000 Kč** – Eva Vránová

Slavnostní předání cen se pak uskutečnilo v rámci narozeninových oslav 14. října. Osobně si hlavní ceny převzalo osm soutěžících, za další dva cenu převzali zplnomocnění zástupci. Za zmínku určitě stojí, že celková vítězka svůj správný tip odhadla a zaslala již na začátku soutěže, v polovině dubna.

„Naši věrnostní narozeninovou soutěží ale využití aplikace ŠantAPKA rozhodně nekončí. Každý uživatel se v ní pravidelně dozvídá o našich připravovaných akcích, obchody v ní nabízejí zajímavé benefity, nákupní akce či slevy. Ale především i samotná aplikace umožňuje lidem nakupovat výhodněji, a dokonce za nákupy získávat zajímavé benefity,“ popsala ředitelka Galerie Šantovka Michaela Mitáčková.

Věrnostní body obdrží uživatelé díky skenování účtenek.

**KDYŽ KUŘE,
TAK JEDINĚ V**

KFC

Michelinský chef nabízel v Olomouci ústřice se zelím

Skutečná hvězda kuchařského nebe, držitel tří michelinských hvězd Jacob Jan Boerma z Nizozemska vařil letos v říjnu v Olomouci. Bylo to při oslavě desátých narozenin Galerie Šantovka a kdo byl při tom, zjistil, jak specifické kombinace mohou v kuchyni vznikat. Tradiční a konzervativní představy o vaření šly stranou.

Nejprve na indoor stage v Šantovce spolu s dalším michelinským šéfkuchařem Romanem Paulusem uvedli live cooking show. Lidé dostali tzv. amuse bouche, tedy degustační porci. Šlo o úžasnou kombinaci květáku s piccalilli, muškátovým oříškem, parmazánem a citronem. V Lobster Family restaurant pak nabídl i tak specifickou kombinaci, jako jsou ústřice s kysaným zelím, uzenou bramborou a chorizem. A i když to zní zvláště, bylo to prostě skvělé! Důkaz, že špičkovým kuchařům nesmí chybět vedle dokonale zvládnutého řemesla i kreativita a odvaha. Další pochoutkou byla japonská tempura gamba s nudlemi a JJB ponzu omáčkou. „Japonsko je země, kde se dbá na nejvyšší kvalitu, jednoduchost a čerstvost. Proto tady provozují restauraci. Ta země mě inspiruje natolik, že i v ostatních svých restauracích pracuji pokaždé v menu s nějakou japonskou surovinou,“ zdůvodnil tuto volbu. A sladkou tečku obstarala bílá čokoláda s koprem a okurkou!

JACOB JAN BOERMA

* duben 1972

Fenómén světa gastronomie. Už v pětadvaceti letech se dopracoval k první michelinské hvězdě, během dvaceti let pak získal takové hvězdy hned tři. První získal už půl roku po otevření podniku De Leest v roce 2002, druhou hvězdu v roce 2006 a třetí přidal v roce 2013. Boermovo umění během let zdobilo i tak slavné podniky, jako je The White Room, 't Laurierblad či De Bokkedoorns. Momentálně je populární jeho Smaak v japonské Yokohamě. Při nedávné návštěvě Česka dodával našim kuchařům optimismus a ujišťoval, že máme dobře našlápnuto k tomu, aby se i u nás urodilo michelinských hvězd mnohem víc. Mimochodem vychválil i Olomoucké tvarůžky. „Ten sýr je skutečně úžasný,“ konstatoval spokojený šéfkuchař.

Jacob Jan Boerma

Vánoce

Vánoce, Vánoce přicházejí

Pokud také patříte k těm, kteří si každoročně lámou hlavu, jak vybrat vhodný dárek pro své blízké, máme pro vás několik tipů, jak se před Vánoce vyhnout nákupnímu šilenství.

DÁRKOVÝ POUKAZ = IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ

Když už nevíte kudy kam a nestiháte obíhat obchody, existuje ideální řešení v podobě dárkového poukazu. Ten sedí každému na míru, protože si za něj může koupit to, co si opravdu přeje. A nemusíte se omezovat na jeden obchod nebo značku. Galerie Šantovka nabízí dárkové poukazy v různých hodnotách, které můžete uplatnit v prodejních v Šantovce. Dáváte tak svobodu jak obdarovanému, tak i sobě.

SNAŽTE SE POTĚŠIT DRUHÉ, NE SEBE

Při výběru dárku zapomeňte na větu: „Tohle bych chtěl/chtěla!“ Nejde o to, splnit si přes okolí své nerealizované sny, ale potěšit toho druhého. Zamyslete se spíše, o čem v poslední době kamarádka mluvila nebo u které výlohy se pokaždé zastaví, když jdete na nákupy.

tipy na dárky

NENECHÁVEJTE NÁKUPY NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Zapíšte si tipy na dárky do diáře nebo do telefonu průběžně. Pokud vám záleží na tom, aby dotyčný dostal opravdu něco výjimečného a hlavně konkrétního, tak nemůžete riskovat, že to pár dní před Štědrým dnem bude vyprodáno! Navíc většina značek po celý rok připravuje speciální nabídky, a tak se včasným nákupem dá i ušetřit.

Vánoce

Nedíval se někdo z vašich blízkých po něčem takovém?

Prošívaná crossbody kabelka, 548 Kč,
Gate

Kuchyňský robot Artisan Blossom, 23 290 Kč,
Potten&Pannen

Antioxidační maska Royal vita propolis, 149 Kč,
Fann

Pánský svetr, 1 499 Kč,
Marks & Spencer

Sprchový peeling
Balea Magic Fairytale 200 ml, 39 Kč,
dm drogerie

Vysoce regenerační sérum
Anti-Age Global 50 ml, 1 490 Kč,
Yves Rocher

Vibrátor pro páry We-Vibe sync 2, 4 199 Kč,
Erotic city

Saténové povlečení, 2 790Kč,
SCANquilt

Sportovní brýle Relax Falster, 1 249 Kč,
Relax

Hra Karak 2, 1 199 Kč,
Albi

Sportovní podprsenka
UA HEATGEAR®, 1 399 Kč,
Under Armour – Nordblanc

Beauty Collagen PORRIDGE, 5x50g, 130 Kč,
Nutrend

Kniha Gump: Jsme dvojka, 299 Kč
Knihy Dobrovský

tipy na dárky

eta

**Gratus Storio s příkonem
1 200 W je určen pro všechny
milovníky pečení a retro stylu.**

- Masivní celokovové provedení
- Planetární systém míchání
- Plynulá regulace otáček a funkce PULSE
- Bohaté příslušenství

3 plechy

40 minut

- 250 g hladké mouky
- 200 g másla
- 5 lžic bílého suchého vína
- 1 žloutek
- moučkový cukr na obalení

Vinné kytičky

1. Do mísy přidejte hladkou mouku, máslo, bílé víno a žloutek.
2. Šlehejte 2 minuty. Dopracujte těsto ručně a vložte do lednice na 2 hodiny.
3. Těsto rozválejte a vykrojte libovolné tvary.
4. Dejte těsto na vymazaný plech a pečte na 180 °C do růžova.
5. Ještě teplé obalte v moučkovém cukru.

Jiří Pačinek: mistr sklář ze severu

Stále usměvavý chlap z Kunratic u Cvikova vás na první pohled zaujme tím, jak kolem sebe šíří optimismus a přátelskou atmosféru. Když ale vezme do ruky sklářskou píšťalu, je z něj maximálně soustředěný profesionál s vážnou tváří, kouzlicí nádherná umělecká díla plná barev a fantazie. Není divu, že jeho originální skleněné výtvo-

ry zaujaly všude po celém světě. Hrají hlavní roli v amerických filmech a své místo mají i v soukromých sbírkách movitých sběratelů či arabských šejků. Reprezentuje tak české sklo v zahraničí. Zatímco jiný by zpychl, on stále drží pokoru a dál denně vstává v 5 ráno, aby si šel za svým snem. Kdo je mistr sklář ze severu Čech?

Foto archiv Jiřího Pačinka

Text Petr Hlávka

Jak ses k práci skláře dostal?

Osudovým momentem (smích). Zpočátku to ale vypadalo, že budu profesionální řeckořímský zápasník. Byl jsem dokonce už i draftovaný do první ligy jako dorostenec. Trenér byl tehdy šťastný, že se jeden z jeho chovanců dostane tak daleko. A já tenkrát vyhrával, co jen to šlo. Jenže jednou jsem v neděli zahlédl seriál Synové a dcery Jakuba Skláře. No a bylo. Každý týden jsem se těšil na další díl a opravdu jsem se do toho zaláskoval. A pak jsem měl štěstí, protože můj spolužák měl bráchu, který se učil v Novém Boru na sklářském učilišti. A jednou měli nějaký volnější den, tak mě vzali s sebou. No a já to všechno viděl na vlastní oči, vše si navnímal, sáhl jsem si na píšťalu a bylo vymalováno. Vrátil jsme se domů celý nadšený a říkám mámě, že budu sklář. Ona jen tehdy řekla „jestli to chceš, chlapče, dělej si, co chceš, hlavně to ale dělej dobře“. Takže jsem se k tomu dostal díky nádhernému seriálu.

Co na to trenér?

Trenér mě za to tehdy samozřejmě nepochválil, ale když po letech viděl moje věci, řekl mi, že jsem udělal dobře. Byla to pro mě obrovská satisfakce.

Čím tě vlastně seriál tak uhranul?

Hlavní je, jak ten Munzar tu roli úžasně zahrál. Jak skvěle vystihl charakter té naší profese. My skláři máme svůj humor, takovou tu svoji hrdost. Umíme být tvrdí chlapi, ale i pokorní a něžní a on to tam vše přesně vystihl. Tu naši ryzí sklářskou fintu. Uměl tam vystupovat za tvrdáka, poprat se chlapama i sbalit ženskou. Takový my prostě v tom našem řemesle jsme. Vidím to všude kolem sebe, i v různých zemích. A pro tu práci je to hrozně důležité, protože vzhledem k tomu, jak pracujeme tvrdě, tak díky našemu sklářskému charakteru a svébytnosti totiž stojíme při sobě. Týmová práce je velmi důležitá. Jak to u někoho začne haprovat, tak je to hned na práci vidět. Nesmíš být prostě sólový hráč. Musíš být autentický a rovný chlap.

Kolik máš v týmu celkem lidí?

Nás je v týmu 20 lidí. Z toho sklářů je nás pět. Vypomáhá nám o víkendech také jeden pán, který je už v důchodu. Protože to bychom se jinak utahali všichni. Tým tvoří brusiči, taviči skla. Můj brácha má třeba pod placem údržbu a chod firmy po technické stránce. Pracují tu se mnou oba moji synové, kteří jsou jako já také skláři, a manželka. Takže část rodiny a zbytek jsou kámoši, kamarádky.

Kolik hodin denně pracuješ?

V pět vstávám a v šest se začíná pracovat. No a teď je třeba po 18. hodině a ještě makám. Takže je tam i nějaká práce i po píšťale. Třeba teď děláme se synkem takovou galerii v podkroví.

Co tě udržuje v tom nasazení?

Usínám a probouzím se s prací. Jsem normální chlap, tak se mi samozřejmě zdá i o ženských (smích). Hodně ale také o práci. Mám hezké sny, v nichž se sklem různě pracuju, špekuluju o něm. No a pak vstanu, jsem veselý a těším se do práce. Samozřejmě, někdy se musí něco nepříjemného vyřešit a musíš se psychicky na to připravit. Ale 95 % mého života vstávám s radostí. A vždy sám od sebe, bez budíku.

Co tě na skle fascinuje?

To je víc věcí. V první řadě ten materiál, ta žhavá hmota, která tě absolutně dostane. I ti, kdo sem přijdou se jen podívat, jsou prací se sklem uhranuti. Pak to dělá také ten tým. Když je dobrá parta sklářů, tak padají samé vtípy, fórky, narážky, tak to mezi sebou zkrátka máme. No, pak to je to, co společně vytvoříme. Když děláš pěkné věci, tak tě to baví a uspokojí.

Máš evidentně rád barevné motivy.

Jsem pozitivní člověk, tak mám rád barvy. Jsou totiž radost. Moc se mi líbí, jak to vypadá, když je v létě rozkvetlá louka nebo když je podzim krásně barevný. Je to paráda, ze které čerpám.

Takže odtud bereš inspiraci?

Jasně, je to sice takové klišé, že inspiraci hledám v přírodě, ale ono to je zkrátka pravda. Nicméně přijdou za mnou třeba lidi, abych jim udělal motorovou pilu ze skla, protože mají kamaráda, co dělá v lese, a oni mu chtějí dát speciální dárek, tak se do toho pustím. Dělal jsem třeba taky zvířata v různých pozicích. Lidi mi dávají různé výzvy. Každou touhle činností se zdokonaluješ. Nejlepší je, když mi řeknou, dejte tam kus ze sebe, a to je věta, ze které jde důvěra a dává mi možnost se realizovat. Inspiruje mě i samotné sklo, protože je to potvora a sem tam si sama řekne, ohne se, zkříví, kápne jinam. No, ale i z té chyby může vzejít něco krásného.

Jak dlouho jsi brousil svůj rukopis?

Je to celoživotní záležitost. Nejdřív jsem neuměl a nechápal nic. Měl jsem ale štěstí na mistry, výtvarníky. Na lidi jako Petr Novotný, Bořek Šípek, René Roubíček. Všichni tito lidé mě vedli a posouvali. Já třeba vůbec nechtěl mluvit anglicky, jezdit do ciziny, byl jsem takový domácí

šmudla (smích), ale díky spolupráci s nimi jsem se musel vyvíjet nějakým směrem, i řemeslně. Práci pro tyto výtvarníky jsem rostl. Kdybych neměl tu čest s nimi dělat, tak jsem někde úplně jinde.

Jak tě posunuli?

Moji mistři byli vyzrálí chlapi. Viděli, že jsem neposedný janek, co prostě má rád sklo. No a je bavilo to, jak mě to bavilo. Sledovali nadšeně kluka, co jde do všeho po hlavě. Nikdy jsem neřekl slovo ne nebo, že něco nejde. Někdy jsem do všeho šel až zbytečně moc, ale právě to je bavilo, a proto se mi věnovali. Můj mistr na učilišti, který už bohužel nežije, byl fantastický. Sledoval jsem každý jeho pohyb, vše, co řekl, zatímco jiní se třeba zašívají, o přestávce šli na pivko, svoji práci pořádně nedělali. A on, když viděl, že já chci, tak se mi věnoval.

Zasvěcoval tě do řemesla?

Dával mi kšeftíky, úkoloval mě, „Jirko, pomoz mi s tím a tím“. Dostal jsme se postupně k lepší práci. Řekl třeba, že budeme dělat půllitry, a mně dal úkol nalepovat ouška, což už je mistrovská práce. Kluci samozřejmě naštvání, proč zrovna já, ale on mě zkrátka strkal dál a dál. Když si na to vzpomenu, měl jsem za svou kariéru v začátcích kolikrát špatný pohled na věc, ale ti, kteří mě v životě vedli, mě nenechali, nemávlí nade mnou rukou, ale naváděli mě, zda to není lepší udělat jinak. Těch lidí jsem si vážil a dnes vidím, že měli vážně pravdu. Takže moje sklářské vospívání trvalo roky, a to ještě nejsem zdaleka hotový.

Děláš také skleněné zahrady. Obecně jsem si myslel, že sklo patří jen do interiéru. Jak jsi na to přišel?

Nejsem první, kdo se sklem jde do terénu. Já jsem využil možnost, že u sklárny máme zahradu. A když se mi něco nepovede, třeba že se tam udělá bublina, tak to jen vychladím a dám do zahrady. A takhle postupně vznikaly první sousoší v mojí zahradě. Dneska to už dělám řízeně. Moje žena třeba navrhne květinu, já ji vyrobím, samozřejmě k ní dodám trochu té umělecké abstrakce. Náš manažer David třeba vymyslel, že uděláme Adélu, která ještě nevečeřela. Kvůli těm zahradám jezdí víc a víc lidí a je to krásné a inspirativní. Ukazují nám fotky, jak mají v zahradě naše skla. Je to pak radost. Sklo je tak mezi lidmi, v zahradě i v interiéru. Je to skvělá osvěta sklářství. Je samozřejmě důležité přemýšlet, aby to bylo nejen hezký, ale i bezpečný.

Na co jsi nejvíc pyšný?

Mám za sebou mnoho věcí, které jsou opravdu vymazlené. Navíc každé dílo má svůj příběh. Dalo by se říct, že jsem hrdý skoro na všechno. Ale jsou tu i srdeční záležitosti. Mám třeba sochu ženy z hnědého skla, taková ta pivní barva. Je to opravdu pořádný kus ženský. Vznikla, když jsem odcházel z jedné sklárny, na rozloučenou s mojí partou. Byli jsme tehdy sice pořádně opilí, ale to nám nebránilo (smích). Mám ji pořád doma. Je to jedna z perel mé práce. Neprodejná věc.

Tvůj největší úspěch?

Víc a víc si uvědomuji, že mým největším úspěchem je, že mám vůbec sklárnu. Nemyslím to, že jsem majitel, ale že mám něco, co funguje. I přesto, co nás potkalo s covidem, že zákazníci dál jezdí, znovu a znovu se vrací, a že dokážu tu moji partu lidí uživit. Dřív jsem chtěl být bohatý a slavný. Vše, co chce v podstatě každý chlap. Pochopil jsem, že nejdůležitější je samozřejmě rodina, mít hezkou práci a skvělé kolegy. To je můj největší poklad.

Tvým velkým mezinárodním úspěchem bylo, že se tvé sklo objevilo v americkém filmu Na nože: Glass Onion, kde spolu s Danielem Craigem a Edwardem Nortonem hrálo v podstatě hlavní roli. Jak se to celé přihodilo?

Zavolala mi nějaká paní, že točí film a potřebují do něj jako kulisu skleněné sochy. Dostala od režiséra zadání najít někoho, kdo by je dokázal vyrobit, a tak napsala do vyhledávače heslo čeští skláři a našla několik firem, včetně té naší. Výtvarníkovi filmu Johnu Dexterovi se moje tvorba líbila, a tak jí řekl, že přesně tohle hledá a ať se nám ozve. Vzpomínám si, že mě hrozně potěšilo, že české sklo má ve světě ještě pořád takový zvuk.

„Jsem nakonec šťastný, že se zničilo, protože tím to sklo ve filmu sehrálo významnou roli a zviditelnilo to naši zemi ve světě.“

Jaká byla spolupráce s Johnem Dexterem?

Než k nám přijel, poslal podklady ke zhruba dvaceti kusům. Přímou na místě jsem pak před ním začal tvořit první prototypy, které se naštěstí hned povedly. John měl návrhy perfektně rozkreslené. Upozornil mě na určité detaily, které potřeboval udržet, ale pak mi dal úplně volnou ruku. Ohromně mě tím osvobodil. Byl to ale neskutečný fičák. Měli jsme na to necelý měsíc. Dělal na tom celý tým. Celý týden, i víkendy. Makali jsme pořád, dokud to dovolovaly pece. Za prvé jsme jim to slíbili a pak nás to taky podrželo v době covidu, kdy jsme potřebovali každý desetník.

Kdo film zná, tak ví, že se to sklo nakonec během děje rozbilo. Trpěl jsi u toho?

Filmaři nás připravili na to, že se tam bude něco rozbíjet, ale že plastiky vezmou přímo herci do ruky a budou je házet na zem, to bylo opravdové překvapení. Je pravda, že jsem občas zatruchlil, některé kusy byly skutečně řemeslně povedené, ale pak jsme se dozvěděli, že nerozbili všechny. Zničilo se asi třicet až čtyřicet procent. Ale já jsem nakonec šťastný, že to tak bylo, protože tím to sklo ve filmu sehrálo významnou roli a zviditelnilo to naši zemi ve světě. Strašně si totiž vážím toho, že naše české sklo jako takové, nejen Pačinkovo, dokáže oslnit hollywoodské producenty.

Chystáš další filmovou spolupráci?

Ano. Naše sklo se objeví například v novém filmu Gladiátor 2. Chystá se pak ještě jeden projekt, ale o tom zatím nemůžu mluvit.

Můžeme také společně naplánovat tvou výstavu u nás v Olomouci.

To bychom určitě mohli. Budu za to moc rád. Viděl bych to tak na rok 2025.

A kde tvoje díla můžeme v ČR vidět?

Samozřejmě u nás ve sklárně a v Praze. Nejbliž Olomouci máme naše věci v Litomyšli, kde má galerii Aneta Fišerová. Udělal jsem tam pro ni i jinou cenovou politiku, než je v galeriích běžná. Já jí totiž uberu cenu při prodeji a pak je tam ta cena jako u nás. Většinou v galeriích bývají díla velmi předražena, protože umělec i galerie si řeknou nějakou marži. My jsme to ale udělali jinak. No, ale budu taky rád, když si k nám uděláte výlet do naší sklárny. Tam uvidíte vše, jak to vzniká, pochopíte, že to děláme my Češi, obyčejní chlapi. Všechny, kdo tento rozhovor čtou, bych rád k nám do sklárny pozval.

Na závěr mi ještě řekni, čeho chceš v životě ještě dosáhnout?

Chtěl jsem být slavný, ale teď mě to už vůbec nebere. Mě baví dělat sklo, chci být dlouho naživu, dovychovat svoje děti, který jsou sice velký, ale i tak se jim chci věnovat. Věnovat se svým vnoučatům víc, než jsem mohl vlastním dětem. Protože podnikání to neumožňuje, jak tě to semele, tak není čas na rodinu. To všech-

no chci jednou dohnat. Chci se věnovat také mé lásce a poznávat krásy jiných zemí, i cestovat po Čechách. Určitě nechci skončit doma a koukat z okna nebo v hospodě a vzpomínat, jak to kdysi bylo hezký. Je mi navíc jen 51, co to je? Chci svůj život prožít kvalitně. Mám na to teď i více financí a rozumu. To je můj cíl. A je zvládnutelný. ■

JIŘÍ PAČINEK

* 1972 v Litoměřicích

Jeden z nejlepších současných českých sklářů zaměřených na hutní sklo. Po vyučení v roce 1990 nastoupil jako sklářský novic do nejstarší fungující sklárny na světě v Chřibské. Zde se zdokonalil v technice, což zúročil ve svém dlouholetém angažmá v jedné z nejvýznamnějších světových uměleckých skláren Ajeto Lindava. Tu spolu s uměleckým sklářem Petrem Novotným a architektem Bořkem Šipkem v 90. letech minulého století zakládal a po krátké době se v jedné ze zdejších dílen stal dokonce mistrem. Poslední krok k vyprofilování se v samostatného uměleckého skláře bylo založení vlastní značky PAČINEK GLASS. V roce 2007 Jiří ve své roubené chaloupce v Lindavě postavil sklářskou pec, a založil tak své první vlastní studio. Kapacitně ale nestačilo na stále se zvyšující poptávku, a tak vybudoval menší sklárnu v nedalekých Kunraticích u Cvikova. Jeho práce vynikají až sochařským pojetím, a to ať už jde o volné plastiky zvířat a figur, nebo předměty, jako jsou vázy, misky a poháry. K vidění jsou nejen v mnoha zemích v Evropě, ale i v Indii, Číně, Iráku, Japonsku a na dalších místech světa.

Proměna a nákupy se stylistkou.

Pro vítězku velký zážitek!

Galerie Šantovka vyhlásila během oslav 10. narozenin zážitkovou soutěž prostřednictvím aplikace ŠantAPKA. Jednou z výher byla také proměna a nákupy se stylistkou Natálií Fajtovou. Ty si během října v nákupní galerii užila Alena Gárská, která si odtud odnesla nejen velký zážitek, ale i plné ruce tašek.

Jak jste si proměnu užila?

Proměnu jsem si skvěle uživala, je to úžasné, když se o vás postará tým odborníků.

Byla to pro vás první zkušenost spolupráce se stylistkou?

Ano, bylo to poprvé. Ne každý jde na nákupy se stylistkou, pokud nejste celebrita. Já si většinou беру jako poradce svého úžasného manžela, který upřímně řekne, jestli mi to sedí, nebo ne, anebo nejlepší kamarádka.

Jak moc se změní váš styl oblékání?

Můj styl oblékání se moc nezmění. Ale sleduji aktuální trendy a podle toho nakupuji. Vždy se těším na novou kolekci, jaké budou nové barvy a střihy, a vždy si něco koupím.

Co krásného jste si z tohoto celého dne odnesla?

Velký zážitek!!! Už od rána jsem byla strašně nervózní, nevěděla jsem, co mě čeká a jak to vše bude probíhat. Tak nesvá jsem nebyla ani ve svatební den. (smích)

Když jsem dorazila do Šantovky, seznámila jsem se úžasnou slečnou stylistkou Naty. Jakmile dorazil ještě pan kameraman, který to vše natáčel, byla jsem ze začátku hodně nervózní, ale během návštěvy kadeřnictví Klier, kde jsem se uvolnila a zrelaxovala při masáži, střihání a stylingu, to se mě tak nějak spadlo a začala jsem si to užívat. Pak už jsem byla jako ryba ve vodě.

Líčení v parfumerii Douglas jsem si také velmi užila a dozvěděla jsem se novinky z oblasti make-upu. Krásně naličená, s novými vlasy, to se pak nakupovalo samo! Nakupování miluji a jak řekl můj manžel: „To je výhra přesně pro tebe!“ Slečna Naty můj styl dobře trefila a spolupráce s ní byla perfektní! Teď už si jen musím udělat místo ve skříni na nové kousky.

Tímto bych ještě jednou ráda poděkovala celému týmu za úžasnou péči a dokonalý den, především kadeřnictví Klier, parfumerii Douglas a nejvíce stylistce Natálii Fajtové. Byla to paráda!

Doporučila byste podobné služby i třeba své kamarádce?

Je to zajímavá zkušenost. Myslím, že by to každý měl alespoň jednou vyzkoušet, a třeba se vám to tak zalíbí, že budete chodit se stylistou pravidelně.

Co Vy a Galerie Šantovka? Chodíte sem často, co zde máte nejraději?

Ano, do Šantovky chodím pravidelně. Vždy nakoupím vše a hlavně pod jednou střešou. Navíc jsou zde mé oblíbené obchody, jako je Tommy Hilfiger, Gant nebo Douglas, který má široký sortiment všeho, co my ženy potřebujeme nejen v koupelně. A taky můj nejoblíbenější Rituals, jak ho jednou vyzkoušíte, nechcete už pak nic jiného! Mají nádherné vůně, svíčky do domu a dokonalou tělovou kosmetiku. A po nákupu si dám vždy to nejlepší – kávičku ze Starbucks. ■

Šantovka Star(t)s: objevte úžasnou práci malých firem

Prostor, kde pomáháme zajímavým a inovativním startupům, umělcům, řemeslníkům, prostě lidem se zajímavými nápady, aby oslovili publikum a našli své klienty. To je ve zkratce náš projekt Šantovka Star(t)s. Práci jednotlivých aktérů představujeme v našem podcastu.

Maluji, tetuji a tvořím... To o sobě říká Tereza Šťastná, která stojí za svojí značkou By Terez. Od malička se barevně vyjadřovala lépe než slovy, i když ráda komunikuje, o čemž se přesvědčíte i v podcastu Šantovky Star(t)s. Její projekt roste už od roku 2012 a postupně mění projev. Umělkyně Tereza tvoří barevné abstraktní obrazy, její dílo ale najdete i na mnoha tělech v podobě originálního tetování.

Barra je ryze česká módní značka, kterou charakterizují tři slova: Design, Styl a Pohodlí. Značce vdechl život módní návrhář Ondřej Závěšický, který budoucím nositelkám i nositelům chtěl dopřát mladistvý styl, neotřelé střihy a velmi kvalitní české materiály. Navíc má rád, když si lidé oblékají barvy, které v nich vyvolávají emoce, a lidé si tak i díky tomu užívají pohodlné oblečení, jehož každý steh mají na svědomí české ruce.

Chřipka, kašel, rýma? Zázvorový shot KOJU vás postaví na nohy! Tajemství totiž spočívá v koncentrovaném kořenu této byliny, který pomáhá zlepšit imunitu, trávení, regeneraci svalů a má také protizánětlivé účinky. Proč je dobré dát si po ránu „zdravého panáka“ a jak vznikl nepasterizovaný ginger shot Koku v nedalekém Prostějově? To prozradí Michal Mareš.

Výběr z našich
podcastů

start-up

PREMIERE
CINEMAS

Nadělte k Vánocům filmové zážitky

Dárkové poukázky v prodeji
v pokladně multiplexu a online
na www.premierecinemas.cz

PREMIERE CINEMAS GALERIE ŠANTOVKA, OLMOUC

trendy

Letošní Vánoce

jsou zářivé, jemné
a pastelové

Už víte, jaká je hlavní barva letošních Vánoc? Ne každý musí podléhat módním hitům, rozhodně stále platí, že chybu neuděláte s tradičními vánočními barvami nebo s jakoukoliv jinou barvou, která je vám blízká. Ale pokud chcete být trendy, tak rozhodně sáhněte po fialových nebo růžových odstínech. Tyto barvy pak nejlépe skombinujte s dalšími barvami, ideálně s neutrálními odstíny, jako je béžová, šedá, bílá nebo oblíbená Champagne. Luxusů pak docílíte s doplňky ve zlatých barvách.

PŘÍRODNÍ A CHLADNĚJŠÍ BARVY

Neutrální odstíny vychází z chladnějších barev a zaměřují se na geologické vzory, jako jsou horniny, minerály a hrubé kameny. „Pro výzdobu jsme konkrétně zvolili předměty, které odrážejí chladné modré tóny kamenů. Keramiku, sklo, ubrousky, svíčky a dekorativní celosezónní ozdoby lze skvěle kombinovat s ukázkami geologických hornin. Ať už ve formě dvourozměrných formátů nebo pomocí nasbíraných kamenů a valounů – jsou ideální pro dekoraci,“ radí trendový expert s tím, že zdobení má být pro každého jednoduché, pohodlné, a především se doporučuje hluboké spojení se světem přírody. Vše lze doplnit o přírodní zelené odstíny dřevin.

ZIMNÍ RÁNO

Představte si dokonalé zimní ráno... Za okny sníh, vy v teple domova popíjíte horký šálek čaje a v centru pozornosti je elegantní vánoční stromek s motivy inspirovanými přírodou a zvířecí říší. Styl „Zimní ráno“ kombinuje neutrální přírodní barvy s chladnými modrými akcenty, což evokuje svěžest mrazivého rána.

Jednoduchá výzdoba v podobě papírových hvězd, vloček, zamrzlých květin, sněhem poprášených větviček či ledových krystalů přinese tento pohádkový mráz přímo do vašeho domova. Navíc se do přípravy mohou zapojit i děti, které v adventním čase vyrobí třeba nejrůznější papírové vločky a hvězdy.

BAREVNÝ TANEČNÍ SÁL

Tímto stylem rozhodně uděláte radost především dětem, protože se díky němu přenesete do říše pohádek. Dovoleny jsou všechny odstíny růžových, zlatých a třpytivých odstínů. Doplnit vše můžete o svěží tóny zelené a další perleťové varianty. Zima navíc přináší dlouhé večery a tmu, proto je vhodné vánoční výzdobu rozsvítit zajímavým osvětlením. Moderní LED světla totiž promění váš domov v krásnou pohádku. Výhodou kouzelného osvětlení je nízká spotřeba energie.

KOUZELNÝ LES

Milovníci přírodních motivů a barev si na své přijdou i v trendu, který je inspirován procházkou do pohádkového lesa. Tento tematický motiv se nese v paletě jemné růžové, syté zelené a zemité hnědé, která připomíná kouzlo lesa. Dominantními prvky a doplňky celé výzdoby jsou pak roztomilá zvířátka, jako jsou jeleni, veverky, ježci nebo spousta nej-různějších hříbů a muchomůrek. A pak už si jen domyslet pohádkové skřítky a kouzla...

Vánoční trendy

Umělecká oáza v Šantovce

Mamahu

Artstudio, které najdete ve 2. patře (vedle Bageterie Boulevard), založili Marcel a Marek Hubáčkoví pod značkou mamahu. Když vstoupíte, objevíte zde zákoutí plná obrazů, plastik, dřevěného nábytku, ale i keramiky a handmade šperků, které každého návštěvníka v denním shonu alespoň na chvíli zpomalí.

Primárně jsou v galerii vystavené obrazy, které tvoří jen zlomek z hotových děl Marcela Hubáčka. Spolu se synem Markem malují také na zakázku a věnují se návrhům a realizacím interiérů - v Galerii Šantovka je jejich dílem třeba Bistro Helen. V současnosti se nejvíce věnují výrobě dřevěných stůlů

z masivu, které jsou unikátní kombinací řemeslné dovednosti, vkusu a fantazie. Zpracování dřeva se v rukou umělců stává procesem, kdy se přírodní materiál proměňuje v nádherné artefakty, které oživují každý prostor, do něhož se dostanou.

Artstudio ovšem není pouze galerií a vy nemusíte být jen pasivními diváky. Každé úterý a neděle se v inspirativních prostorách konají kurzy olejomalby pod vedením Jany Látalové a v blízké době se nabídka kurzů bude rozšiřovat.

Sledujte Mamahu na Facebooku a Instagramu a dozvíte se víc! ■

Stolek na terasu.
Akát + železné nohy,
45x50x43 cm, 6 300 Kč,
Mamahu

Stůl na čaj o páté.
Kaštan + barokní nohy,
73x85x75 cm, 35 000 Kč,
Mamahu

Domácnost a doplňky

Flying Tiger Copenhagen
H&M Home
INDECOR
ORION
PEPCO
Potten & Pannen – Staněk
SCANquilt
Tescoma prodejní centrum

Drogerie a parfumerie

dm drogerie markt
Douglas
FAnn parfumerie
Marionnaud
Rituals
Teta drogerie

Elektro, multimedia a komunikace

DATART
F-mobil
iLoveServis
iStores Apple Premium Reseller
Mobil Pohotovost
O2 Czech Republic, a. s.
Smarty.cz
T-Mobile
Vodafone
Značková prodejna ETA

Gastronomie

Bageterie Boulevard
Bistro HELEN
Black Coffee
Bombay Express
Bubble One
Burger King
Červené jablko
Chocolate Shop
Coffeeshop Company
DÉSI
Fruitísimo
KFC
LOBSTER Family Restaurant
Mango
Manner
McDonald's Šantovka
MEX-DAN restaurant
Opera Caffè
OXO tea

Restaurace SUBWAY®
Starbucks
Tenmánya running sushi
UGO FRESHBAR

Hračky, knihy a dárky

Albi
Bambule
KNIHY DOBROVSKÝ
Pompo

Klenoty, hodinky a doplňky

APART
AULLO GOLD
Bijou Brigitte
Corial
Klenotnictví JOLLEO
Klenoty Aurum
PANDORA
TOP TIME

Móda a módní doplňky

Adam
Blažek
BRUNO FASHION
Bushman
C&A
Calzedonia
CiAO di MaxTara
CLAIRE'S
CROPP
CROSS JEANS
Desigual
draps
Fantazim collection
FERATT
Flamingo fashion
GANT
GAS
GATE
H&M
HOUSE
Intimissimi
INTIMMO – spodní prádlo
KARA
LEDER-PELLICCE
Lee Cooper
LINDEX
Liu-Jo
LUGGI MEN'S
Marionet
Marks & Spencer

meatfly
MOHITO
NEW YORKER
ORSAY
OZETA
PRESS
REPLAY & ARMANI JEANS
RESERVED
Retro Jeans
RV FASHION
SiNSAY
TAKKO
TALLY WEIJL
Terranova
Tezenis
TIMEOUT
Tommy Hilfiger
Triola
Triumph

Obuv a kožené zboží

Baťa
CCC
DaMa handbags & accessories
DEICHMANN
Dr.kubba – zdravá obuv
ECCO
HUMANIC
LARA BAGS
Office Shoes
Tamaris

Potraviný, delikatesy a speciality

Albert hypermarket
Food Specials – italské delikatesy
Oxalis čaj a káva
Cheese market
Tchibo
Veselá veverka
Vinotéka Vinofol

Služby

Air Bank
Blue Style
Čedok
Česká pošta
Česká spořitelna
Cestovní skupina FISCHER
CEWE FOTOLAB
CK Victoria
EKO ČISTÍRNA by Softwash
EXIM tours

INTERSPORT – servis
Kadeřnictví KLIER
Komerční banka
mBank
MONETA Money Bank
Raiffeisenbank
Ruční mytí aut Šantovka
Směnárna Tourist centrum
The Original Walk-In Barber

Specializované prodejny

Art Studio
DON PEALO
Erotic City
Florcentrum Foltýnová
FORTUNA
GECO TABÁK-TISK
Kryštof Květinář
Papírnictví +
Pet Center
SAZKA
Šantovka Star(t)s
Trafika IQOS

Sport a volný čas

ALPINE PRO
Columbia Sportswear
HANNAH
HZH Sport
INTERSPORT
LOAP
NORDBLANC
NUTREND store
Relax
Sportísimo
SPORTVISION
TEMPISH sport

Zábava

Bambule – dětský koutek
BOWLAND Bowling center
KAJOT INTACTO
PREMIERE CINEMAS

Zdraví a krása

FAnn beauty centrum
fielmann
Glamour Art
GrandOptical
Lékárna Dr.Max
Manufaktura
NaniNails
PROFIMED
Yves Rocher

275 YEARS Creating Homes

Villeroy & Boch
1748

potten&pannen
Stanek

Produkty Villeroy & Boch nakoupíte v prodejně Potten & Pannen - Staněk.
Najdete nás v 1. patře v Galerii Šantovka v Olomouci.

Let's celebrate
the magic of Christmas
together

flying tiger
copenhagen

Vše pro ty nejkouzelnější Vánoce již od 30 Kč.

Naši krásnou prodejnu najdete
v přízemí OC GALERIE ŠANTOVKA.

 @flyingtigercz

 @FlyingTigerCopenhagenCZ

VĚRNOSTNÍ APLIKACE ŠANTAPKA

RUČNÍ MYTÍ
ELEGANCE 2,5h

gccone
RUČNÍ MYTÍ AUF

SLEVA
51%

Nyní
1159 Kč

+400 bodů

BĚŽNÁ CENA*
~~2370 Kč~~

KRÉM NA RUCI 30 ml
lesní ovoce

est. 1991
MANUFAKTURA

Jen
300 bodů

BEZ DOPLATKU

DÁRKOVÝ VOUCHER
na 500 Kč

LOBBITZ
FAMILY
RESTAURANT

SLEVA
44%

Nyní
279 Kč

+800 bodů

BĚŽNÁ CENA*
~~500 Kč~~

1 HODINA BOWLINGU
Pizza dle vlastního výběru

BOHJANO
BOWLING

SLEVA
46%

Nyní
359 Kč

+800 bodů

BĚŽNÁ CENA*
~~659 Kč~~

DÁRKOVÝ VOUCHER
na 500 Kč

HELEN

SLEVA
44%

Nyní
279 Kč

+750 bodů

BĚŽNÁ CENA*
~~500 Kč~~

1 VSTUPENKA
NA JAKÝKOLIV 2D FILM

PREMIERE
CINEMAS

SLEVA
55%

Nyní
89 Kč

+500 bodů

BĚŽNÁ CENA*
~~199 Kč~~

SLEVA 15 %
na všechny produkty

DOUGLAS

SLEVA
15%

Jen
v ŠANTAPCE

BEZ DOPLATKU

SLEVA 25 %
na kompletní dioptrické brýle

GRANDOPTICAL

SLEVA
25%

Jen
100 bodů

BEZ DOPLATKU

Naskenuj mě

STAHUJTE ŠANTAPKU,
SKENUJTE ÚČTENKY
A VYBERTE SI SVÉ ODMĚNY

santovka.cz

*Běžná cena je doporučována partnery
věrnostního programu.

Kompletní nabídku odměn naleznete přímo v aplikaci.